

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIIUM

CURANTIBUS

J.-B. CHABOT, I. GUIDI

H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES SYRI

TEXTUS

SERIES TERTIA — TOMUS IV

CHRONICA MINORA.

PARS PRIOR

EDIDIT ~~IGNATIUS~~ GUIDI

PARISIIS

E TYPOGRAPHEO REIPUBLICÆ

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA

15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE : OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCIII

הסוד הקדמון אין הקדמון.

Cod. vat. syr. 163, 1 r. col. a. הסוד הקדמון

הסוד הקדמון 5
הסוד הקדמון 10
הסוד הקדמון 15
הסוד הקדמון 20
הסוד הקדמון 25

* col. b.

[illegible]

¹ Nonnulla verba hic excidisse verisimillimum est.

[illegible][illegible]

II (I). אָרץ עֵינֶיךָ רַחֲמֶיךָ. :: צוּר כָּאֵל מְלַחֵם עִנּוּי
 III (II). תָּלַל רַחֲמֶיךָ כְּחֵזֶק. :: צוּר כָּאֵל מְלַחֵם
 IV (III). מַעֲבֵד. אֲחֵלֵי עַם אֲלֹהֵי מִצְרָיִם. :: מַעֲבֵד
 V (IV). מְלַחֵם כָּאֵל מְלַחֵם. אֲחֵלֵי עַם. :: מַעֲבֵד
 אֲחֵלֵי עַם. כָּאֵל אֲחֵלֵי תָלַל רַחֲמֶיךָ לְעַמֶּיךָ 20

[illegible]

25. כִּי־נִשְׁחַלְתִּי בְּעֵינַי אֶת־הַיָּם. אֶת־הַיָּם כִּי־נִשְׁחַלְתִּי. ::
 ix. וְעַתָּה מִי־יִשְׁחַלֵּהוּ. כִּי־אֵין־יֹשֵׁף בְּיָמָיו.
 x. וְעַתָּה מִי־יִשְׁחַלֵּהוּ. :: וְעַתָּה מִי־יִשְׁחַלֵּהוּ.
 xi. * col. b. אֶת־הַיָּם כִּי־נִשְׁחַלְתִּי. ::

¹ Recentior manus vocales adscripsit . — ² Pro (Hall.). — ³ Duval, *Hist. Éd.*, 51, dubitationem movet (sed coniuncte elatam) de emend. .

[illegible]

כאֲתֹכֶּךָ. וְעַתָּה כִּי אֶפְשָׁר לָכֵן לְהַשְׁמִיטָהּ
וְלִשְׁמֹרָהּ, וְכִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁמִיטָהּ וְלִשְׁמֹרָהּ.

XIII. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ וְיִשְׁכַּח אֶת-עֲוֹןֶיךָ כִּי-יִשְׁמַע ה' אֶת-קוֹלְךָ 5 .

കമ്മ്യൂണിസം, താമ്രം, തിരക്കു പരിഹാരം മുതലായ
 ധനസംരക്ഷണ മാനദണ്ഡങ്ങൾ. കേരളത്തിൽ.

[illegible]

10 **סלכא** **ברעטא** **דבריא**. **סכולות** **דאטא**. **אחבא** **דא**

“සැකයක් ඇතිවා. කිසි සාක්ෂි
 තිබේ. ඒවා පිළිබඳව ඇති වූ ඒ. ඒ. ඒ.”

[illegible][illegible]

* אכזר קצאמסא כחא . חנן . חנן * v. col. a.

[illegible][illegible]

XII. אִלְהִימֵיכָל וְיִשְׁחַדְתֶּם הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּיָדָם הָאֵלֶּיכֶם
 XIII. וְהָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּיָדָם הָאֵלֶּיכֶם

xxiii אֲכֹלֵי בָרֶקֶת וְעֹשֵׂי חֶסֶד. וְעֹשֵׂי חֶסֶד וְעֹשֵׂי חֶסֶד.

xxiv (xxv). **חַן חַלְחַל וְלֹא קִפְּסָהּ וְשִׁיחָהּ** :: **חַן** 25
שִׁיחָהּ אֵלֶּה הַחֲסִידִים חַן חַן לְכֻלָּם

xxv (xxii). 𐎧𐎠𐎡𐎢𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦𐏧𐏨𐏩𐏪𐏫𐏬𐏭𐏮𐏯𐏰𐏱𐏲𐏳𐏴𐏵𐏶𐏷𐏸𐏹𐏺𐏻𐏼𐏽𐏾𐏿𐐀𐐁𐐂𐐃𐐄𐐅𐐆𐐇𐐈𐐉𐐊𐐋𐐌𐐍𐐎𐐏𐐐𐐑𐐒𐐓𐐔𐐕𐐖𐐗𐐘𐐙𐐚𐐛𐐜𐐝𐐞𐐟𐐠𐐡𐐢𐐣𐐤𐐥𐐦𐐧𐐨𐐩𐐪𐐫𐐬𐐭𐐮𐐯𐐰𐐱𐐲𐐳𐐴𐐵𐐶𐐷𐐸𐐹𐐺𐐻𐐼𐐽𐐾𐐿𐑀𐑁𐑂𐑃𐑄𐑅𐑆𐑇𐑈𐑉𐑊𐑋𐑌𐑍𐑎𐑏𐑐𐑑𐑒𐑓𐑔𐑕𐑖𐑗𐑘𐑙𐑚𐑛𐑜𐑝𐑞𐑟𐑠𐑡𐑢𐑣𐑤𐑥𐑦𐑧𐑨𐑩𐑪𐑫𐑬𐑭𐑮𐑯𐑰𐑱𐑲𐑳𐑴𐑵𐑶𐑷𐑸𐑹𐑺𐑻𐑼𐑽𐑾𐑿𐒀𐒁𐒂𐒃𐒄𐒅𐒆𐒇𐒈𐒉𐒊𐒋𐒌𐒍𐒎𐒏𐒐𐒑𐒒𐒓𐒔𐒕𐒖𐒗𐒘𐒙𐒚𐒛𐒜𐒝𐒞𐒟𐒠𐒡𐒢𐒣𐒤𐒥𐒦𐒧𐒨𐒩𐒪𐒫𐒬𐒭𐒮𐒯𐒰𐒱𐒲𐒳𐒴𐒵𐒶𐒷𐒸𐒹𐒺𐒻𐒼𐒽𐒾𐒿𐓀𐓁𐓂𐓃𐓄𐓅𐓆𐓇𐓈𐓉𐓊𐓋𐓌𐓍𐓎𐓏𐓐𐓑𐓒𐓓𐓔𐓕𐓖𐓗𐓘𐓙𐓚𐓛𐓜𐓝𐓞𐓟𐓠𐓡𐓢𐓣𐓤𐓥𐓦𐓧𐓨𐓩𐓪𐓫𐓬𐓭𐓮𐓯𐓰𐓱𐓲𐓳𐓴𐓵𐓶𐓷𐓸𐓹𐓺𐓻𐓼𐓽𐓾𐓿𐔀𐔁𐔂𐔃𐔄𐔅𐔆𐔇𐔈𐔉𐔊𐔋𐔌𐔍𐔎𐔏𐔐𐔑𐔒𐔓𐔔𐔕𐔖𐔗𐔘𐔙𐔚𐔛𐔜𐔝𐔞𐔟𐔠𐔡𐔢𐔣𐔤𐔥𐔦𐔧𐔨𐔩𐔪𐔫𐔬𐔭𐔮𐔯𐔰𐔱𐔲𐔳𐔴𐔵𐔶𐔷𐔸𐔹𐔺𐔻𐔼𐔽𐔾𐔿𐕀𐕁𐕂𐕃𐕄𐕅𐕆𐕇𐕈𐕉𐕊𐕋𐕌𐕍𐕎𐕏𐕐𐕑𐕒𐕓𐕔𐕕𐕖𐕗𐕘𐕙𐕚𐕛𐕜𐕝𐕞𐕟𐕠𐕡𐕢𐕣𐕤𐕥𐕦𐕧𐕨𐕩𐕪𐕫𐕬𐕭𐕮𐕯𐕰𐕱𐕲𐕳𐕴𐕵𐕶𐕷𐕸𐕹𐕺𐕻𐕼𐕽𐕾𐕿𐖀𐖁𐖂𐖃𐖄𐖅𐖆𐖇𐖈𐖉𐖊𐖋𐖌𐖍𐖎𐖏𐖐𐖑𐖒𐖓𐖔𐖕𐖖𐖗𐖘𐖙𐖚𐖛𐖜𐖝𐖞𐖟𐖠𐖡𐖢𐖣𐖤𐖥𐖦𐖧𐖨𐖩𐖪𐖫𐖬𐖭𐖮𐖯𐖰𐖱𐖲𐖳𐖴𐖵𐖶𐖷𐖸𐖹𐖺𐖻𐖼𐖽𐖾𐖿𐗀𐗁𐗂𐗃𐗄𐗅𐗆𐗇𐗈𐗉𐗊𐗋𐗌𐗍𐗎𐗏𐗐𐗑𐗒𐗓𐗔𐗕𐗖𐗗𐗘𐗙𐗚𐗛𐗜𐗝𐗞𐗟𐗠𐗡𐗢𐗣𐗤𐗥𐗦𐗧𐗨𐗩𐗪𐗫𐗬𐗭𐗮𐗯𐗰𐗱𐗲𐗳𐗴𐗵𐗶𐗷𐗸𐗹𐗺𐗻𐗼𐗽𐗾𐗿𐘀𐘁𐘂𐘃𐘄𐘅𐘆𐘇𐘈𐘉𐘊𐘋𐘌𐘍𐘎𐘏𐘐𐘑𐘒𐘓𐘔𐘕𐘖𐘗𐘘𐘙𐘚𐘛𐘜𐘝𐘞𐘟𐘠𐘡𐘢𐘣𐘤𐘥𐘦𐘧𐘨𐘩𐘪𐘫𐘬𐘭𐘮𐘯𐘰𐘱𐘲𐘳𐘴𐘵𐘶𐘷𐘸𐘹𐘺𐘻𐘼𐘽𐘾𐘿𐙀𐙁𐙂𐙃𐙄𐙅𐙆𐙇𐙈𐙉𐙊𐙋𐙌𐙍𐙎𐙏𐙐𐙑𐙒𐙓𐙔𐙕𐙖𐙗𐙘𐙙𐙚𐙛𐙜𐙝𐙞𐙟𐙠𐙡𐙢𐙣𐙤𐙥𐙦𐙧𐙨𐙩𐙪𐙫𐙬𐙭𐙮𐙯𐙰𐙱𐙲𐙳𐙴𐙵𐙶𐙷𐙸𐙹𐙺𐙻𐙼𐙽𐙾𐙿𐚀𐚁𐚂𐚃𐚄𐚅𐚆𐚇𐚈𐚉𐚊𐚋𐚌𐚍𐚎𐚏𐚐𐚑𐚒𐚓𐚔𐚕𐚖𐚗𐚘𐚙𐚚𐚛𐚜𐚝𐚞𐚟𐚠𐚡𐚢𐚣𐚤𐚥𐚦𐚧𐚨𐚩𐚪𐚫𐚬𐚭𐚮𐚯𐚰𐚱𐚲𐚳𐚴𐚵𐚶𐚷𐚸𐚹𐚺𐚻𐚼𐚽𐚾𐚿𐛀𐛁𐛂𐛃𐛄𐛅𐛆𐛇𐛈𐛉𐛊𐛋𐛌𐛍𐛎𐛏𐛐𐛑𐛒𐛓𐛔𐛕𐛖𐛗𐛘𐛙𐛚𐛛𐛜𐛝𐛞𐛟𐛠𐛡𐛢𐛣𐛤𐛥𐛦𐛧𐛨𐛩𐛪𐛫𐛬𐛭𐛮𐛯𐛰𐛱𐛲𐛳𐛴𐛵𐛶𐛷𐛸𐛹𐛺𐛻𐛼𐛽𐛾𐛿𐜀𐜁𐜂𐜃𐜄𐜅𐜆𐜇𐜈𐜉𐜊𐜋𐜌𐜍𐜎𐜏𐜐𐜑𐜒𐜓𐜔𐜕𐜖𐜗𐜘𐜙𐜚𐜛𐜜𐜝𐜞𐜟𐜠𐜡𐜢𐜣𐜤𐜥𐜦𐜧𐜨𐜩𐜪𐜫𐜬𐜭𐜮𐜯𐜰𐜱𐜲𐜳𐜴𐜵𐜶𐜷𐜸𐜹𐜺𐜻𐜼𐜽𐜾𐜿𐝀𐝁𐝂𐝃𐝄𐝅𐝆𐝇𐝈𐝉𐝊𐝋𐝌𐝍𐝎𐝏𐝐𐝑𐝒𐝓𐝔𐝕𐝖𐝗𐝘𐝙𐝚𐝛𐝜𐝝𐝞𐝟𐝠𐝡𐝢𐝣𐝤𐝥𐝦𐝧𐝨𐝩𐝪𐝫𐝬𐝭𐝮𐝯𐝰𐝱𐝲𐝳𐝴𐝵𐝶𐝷𐝸𐝹𐝺𐝻𐝼𐝽𐝾𐝿𐞀𐞁𐞂𐞃𐞄𐞅𐞆𐞇𐞈𐞉𐞊𐞋𐞌𐞍𐞎𐞏𐞐𐞑𐞒𐞓𐞔𐞕𐞖𐞗𐞘𐞙𐞚𐞛

1. Emend. Hall. 2. Fortasse addendum est aut verba

¹ Emend. Hall. **الموسى فحم**. — ² Fortasse **وإله** addendum est, aut verba de Nicomedia interpolata esse dubitari potest, cf. Hallier.

*3 r. col. a.
XXXVI.

¹ Verba **ما**, **هو**, interpolata esse suspicatur Hall.

XL. סכומי המכס והמלח המוטל. חב"ד אקטוב לבנה

XLII. אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְעַתָּה יִשְׁמָעְךָ אֱלֹהֵינוּ וְעַתָּה יִשְׁמָעְךָ אֱלֹהֵינוּ

جسمتہ نہایت بڑا۔ بچہ بچہ چلنے کا، مہیا

XLII. אֲנִי הָאֵל הַיָּחִיד, וְעַתָּה יִבְרָא הָאֵל הַיָּחִיד.

5 ხუც* ∴, მიაკ გაგაგაკ კალა, იკ კამ *col. b. XLIII.

אברהם אבינו וכל ישראל

מחלוקת זו, שכל אחד מהצדדים טוען שהיא צודקת, היא

XLIY. כהן הכהן אברהם אבינו, הנהגתו

၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း၌ နေထိုင်ကြသော လူအားလုံး၏ အကျိုးအမြတ်အတွက် ဖြစ်ပေါ်လာသော အခွင့်အလမ်းများကို အသုံးပြုနိုင်ရန် အားပေးကြရန် နှိုးဆော်ကြပါသည်။

10 Καταρκτατική μαρτυρία για το κρυό

KK²urx hix ∴. xulag Kufufmaso XLVI.

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အများစုက အသုံးပြုနေသော နေရာမှာ

XLVII. הכרפסות לרפסם חזקא. ∴. עול עבדא

ממשלת ישראל במשרד המשפטים

וְהָיָה אִתְּךָ מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד הָעוֹלָם הַבָּא

XLVIII. ܕܡܢ ܠܚܝܬ ܐܒܪܗܡ ܥܕ ܕܡܢ ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܐܒܪܗܡ.

,ix ဂဏ္ဍ .,တိဂဏ္ဍ ကုသမ္ပဒယျာ,၊ဘိ ကဏ္ဍ

לחבא כח חז, חלק. ∴ וכן שנה בחבא

۱۰۲۸، بقره ۷۵، حاکم ۳، فیه ۴، فیض ۹

²⁰ קאמ . באו פֿאַר אַלע זיך , מיט אַ L.

മു. ∴ കർമ്മകൃഷ്ണൻ മലിയാം LI.

KLasi, mianka kam. 4. 1940 m. 1940 m.

3 v. col. a.

ממא נח למסדק בול אבולא ד'תתקכ"א¹. בולט, דף

III. צפונתו ה'חלל. ∴ וְהוּא כְּכִנּוּי חֲסִידוֹ 25

האָרע. און אַלעזאָרע און אַלעזאָרע, אַלעזאָרע

יבנה כהן גדול ויהיה כהן ויהיה כהן

LIII. اقصا . : هو عجاكاه كهلله كهلته . مم

LIV. אֲכַלְתִּי מֵעֵץ הָחַיִּים וְהָאֱלֹהִים יִמְחָקוּן כֻּלָּם.

30 אֲנִי חֹתֵם עָלָיו כִּי יִהְיֶה לְעֵד לְפָנָיו לְעֵד לְפָנָיו לְעֵד לְפָנָיו LV.

¹ Pro **لٲوؤ** reponendum esse **لٲوؤ** censet Hall.

- הוֹלִיבְהוּ הוֹלֵב. מוֹשֵׁמֵם הָמָּה. דִּאֲכִיזִי דִּבְחִי
 LVI. מִיכָא מִלְּבִיכָא אֹהֵבֵהוּ. ∴. עֵד עֲבֵדִּיכָא
 הִאֲרִיכִי. אֲמִידִיכָא אֲפִסְמִיכָא דִּגְמִיכָא כִּהְיֵה
 LVII. מוֹמ. ∴. עֵד עֲבֵדִּיכָא הִאֲרִיכִי מִיכָא. מִיכָא
 LVIII. עֵדִיכָא כִּי עֲבֵד. ∴. עֵד עֲבֵדִּיכָא הִאֲרִיכִי
 הִאֲרִיכִי. אֹהֵבֵהוּ מוֹמִיכָא מִיכָא כִּאֲפִסְמִי. ∴.
 LIX. עֵד עֲבֵדִּיכָא הִאֲרִיכִי מִיכָא בְּרָם יִחְלָל
 אֲפִסְמִיכָא דִּאֲמִיכָא, כִּי חֵלָל כִּהְיֵהוּ כִּאֲב.
 מוֹמִיכָא מִלְּבִיכָא, יִחְלָל מִיכָא. מִיכָא כִּי עֲבֵד
 LX, * col. b. מִיכָא. מוֹ, דִּימִיכָא מִיכָא * עֵלְמִיכָא מִיכָא. ∴. עֵד
 עֲבֵדִּיכָא הִאֲרִיכִי מִיכָא מִיכָא, מִיכָא מִיכָא.
 אֹהֵב, מִלְּבִיכָא יִחְלָל יִחְלָל מִיכָא דִּאֲמִיכָא מִיכָא
 עֲבֵדִּיכָא מִיכָא לִמְלִיכָא. אֹהֵבֵהוּ מִיכָא
 LXI. חֵלָלֵהוּ דִּאֲמִיכָא. ∴. עֵד עֲבֵדִּיכָא מִיכָא
 הוֹלִיבְהוּ חֵלָל מִיכָא דִּאֲמִיכָא לִמְלִיכָא יִחְלָל
 דִּאֲמִיכָא מִיכָא אֹהֵב מִלְּבִיכָא. ∴.
 LXII. עֵד עֲבֵדִּיכָא מִיכָא מִיכָא דִּימִיכָא
 LXIII. אֲפִסְמִיכָא כִּאֲפִסְמִיכָא יִחְלָל. אֹהֵבֵהוּ חֵלָל
 לִמְלִיכָא מִיכָא מִיכָא. מִיכָא אֲמִיכָא לִיכָא
 20 לִמְלִיכָא אֲפִסְמִיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא.
 מִיכָא מִיכָא דִּאֲמִיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא
 דִּאֲמִיכָא, מִיכָא מִיכָא דִּאֲמִיכָא מִיכָא מִיכָא.
 LXIV. לִמְלִיכָא מִיכָא. מִיכָא דִּימִיכָא מִיכָא. ∴. עֵד
 עֲבֵדִּיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא אֲפִסְמִיכָא
 כִּי אֲמִיכָא, מִיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא, מִיכָא
 מִיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא מִיכָא
 * דִּימִיכָא מִיכָא. מִיכָא מִיכָא מִיכָא. ∴. ∴. ∴. עֵד
 4 P. col. a. LXY. עֲבֵדִּיכָא מִיכָא מִיכָא אֲפִסְמִיכָא
 LXVI. מִיכָא. ∴. עֵד עֲבֵדִּיכָא מִיכָא מִיכָא
 LXVII. אֹהֵבֵהוּ מוֹמִיכָא מִיכָא מִיכָא. ∴. עֵד
 עֲבֵדִּיכָא מִיכָא מִיכָא, מִיכָא מִיכָא מִיכָא

- LXVIII. הָיָא כְּהֵנָּה מִן הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ
 כְּאִנּוּ הָעֹרֵם מִן הַמִּזְבֵּחַ כִּי אֲהֵינּוּ
 מִן הַמִּזְבֵּחַ הָאֵלֶּיךָ, הָאֵלֶּיךָ, הָאֵלֶּיךָ, הָאֵלֶּיךָ.
 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 5 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 LXIX. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ
 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 LXX. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ
 מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ, הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 * col. b, * עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 LXXI. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 LXXII. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 15 LXXIII. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 LXXIV. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 20 LXXV. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 LXXVI. עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ. הֵן עֲבָדָא מִלְּפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ.
 25 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.
 30 * 4 v. col. a. הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי, הָאֵלֶּיךָ כִּי.

LXXVII. אֵלֶּיךָ אֲנִי מִתְפַּלֵּל וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXVIII. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXIX. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXX. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXXI. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXXII. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXXIII. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 * col. b. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXXIV. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXXV. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXXVI. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 LXXXVII. אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲפָסָה וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ

[illegible]

⁵ כַּכֵּן, וְהָיָה לְךָ חֶסֶד * ḥ. col. a.

[illegible]

אדער צו דעם זון און צו דעם מאנען. אדער
לעבן. און דאס אלץ דאס און דעם
אדער. און דאס אלץ דאס און דעם
אדער. און דאס אלץ דאס און דעם

מאכלים נחמין. וכל מה שאכלו בארץ, כל
 לא יאכלו שם. וכל מה שאכלו בארץ, כל
 לא יאכלו שם. וכל מה שאכלו בארץ, כל
 לא יאכלו שם. וכל מה שאכלו בארץ, כל
 לא יאכלו שם. וכל מה שאכלו בארץ, כל

30 𐎠𐎡𐎢𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦𐏧𐏨𐏩𐏪𐏫𐏬𐏭𐏮𐏯𐏰𐏱𐏲𐏳𐏴𐏵𐏶𐏷𐏸𐏹𐏺𐏻𐏼𐏽𐏾𐏿𐐀𐐁𐐂𐐃𐐄𐐅𐐆𐐇𐐈𐐉𐐊𐐋𐐌𐐍𐐎𐐏𐐐𐐑𐐒𐐓𐐔𐐕𐐖𐐗𐐘𐐙𐐚𐐛𐐜𐐝𐐞𐐟𐐠𐐡𐐢𐐣𐐤𐐥𐐦𐐧𐐨𐐩𐐪𐐫𐐬𐐭𐐮𐐯𐐰𐐱𐐲𐐳𐐴𐐵𐐶𐐷𐐸𐐹𐐺𐐻𐐼𐐽𐐾𐐿𐑀𐑁𐑂𐑃𐑄𐑅𐑆𐑇𐑈𐑉𐑊𐑋𐑌𐑍𐑎𐑏𐑐𐑑𐑒𐑓𐑔𐑕𐑖𐑗𐑘𐑙𐑚𐑛𐑜𐑝𐑞𐑟𐑠𐑡𐑢𐑣𐑤𐑥𐑦𐑧𐑨𐑩𐑪𐑫𐑬𐑭𐑮𐑯𐑰𐑱𐑲𐑳𐑴𐑵𐑶𐑷𐑸𐑹𐑺𐑻𐑼𐑽𐑾𐑿𐒀𐒁𐒂𐒃𐒄𐒅𐒆𐒇𐒈𐒉𐒊𐒋𐒌𐒍𐒎𐒏𐒐𐒑𐒒𐒓𐒔𐒕𐒖𐒗𐒘𐒙𐒚𐒛𐒜𐒝𐒞𐒟𐒠𐒡𐒢𐒣𐒤𐒥𐒦𐒧𐒨𐒩𐒪𐒫𐒬𐒭𐒮𐒯𐒰𐒱𐒲𐒳𐒴𐒵𐒶𐒷𐒸𐒹𐒺𐒻𐒼𐒽𐒾𐒿𐓀𐓁𐓂𐓃𐓄𐓅𐓆𐓇𐓈𐓉𐓊𐓋𐓌𐓍𐓎𐓏𐓐𐓑𐓒𐓓𐓔𐓕𐓖𐓗𐓘𐓙𐓚𐓛𐓜𐓝𐓞𐓟𐓠𐓡𐓢𐓣𐓤𐓥𐓦𐓧𐓨𐓩𐓪𐓫𐓬𐓭𐓮𐓯𐓰𐓱𐓲𐓳𐓴𐓵𐓶𐓷𐓸𐓹𐓺𐓻𐓼𐓽𐓾𐓿𐔀𐔁𐔂𐔃𐔄𐔅𐔆𐔇𐔈𐔉𐔊𐔋𐔌𐔍𐔎𐔏𐔐𐔑𐔒𐔓𐔔𐔕𐔖𐔗𐔘𐔙𐔚𐔛𐔜𐔝𐔞𐔟𐔠𐔡𐔢𐔣𐔤𐔥𐔦𐔧𐔨𐔩𐔪𐔫𐔬𐔭𐔮𐔯𐔰𐔱𐔲𐔳𐔴𐔵𐔶𐔷𐔸𐔹𐔺𐔻𐔼𐔽𐔾𐔿𐕀𐕁𐕂𐕃𐕄𐕅𐕆𐕇𐕈𐕉𐕊𐕋𐕌𐕍𐕎𐕏𐕐𐕑𐕒𐕓𐕔𐕕𐕖𐕗𐕘𐕙𐕚𐕛𐕜𐕝𐕞𐕟𐕠𐕡𐕢𐕣𐕤𐕥𐕦𐕧𐕨𐕩𐕪𐕫𐕬𐕭𐕮𐕯𐕰𐕱𐕲𐕳𐕴𐕵𐕶𐕷𐕸𐕹𐕺𐕻𐕼𐕽𐕾𐕿𐖀𐖁𐖂𐖃𐖄𐖅𐖆𐖇𐖈𐖉𐖊𐖋𐖌𐖍𐖎𐖏𐖐𐖑𐖒𐖓𐖔𐖕𐖖𐖗𐖘𐖙𐖚𐖛𐖜𐖝𐖞𐖟𐖠𐖡𐖢𐖣𐖤𐖥𐖦𐖧𐖨𐖩𐖪𐖫𐖬𐖭𐖮𐖯𐖰𐖱𐖲𐖳𐖴𐖵𐖶𐖷𐖸𐖹𐖺𐖻𐖼𐖽𐖾𐖿𐗀𐗁𐗂𐗃𐗄𐗅𐗆𐗇𐗈𐗉𐗊𐗋𐗌𐗍𐗎𐗏𐗐𐗑𐗒𐗓𐗔𐗕𐗖𐗗𐗘𐗙𐗚𐗛𐗜𐗝𐗞𐗟𐗠𐗡𐗢𐗣𐗤𐗥𐗦𐗧𐗨𐗩𐗪𐗫𐗬𐗭𐗮𐗯𐗰𐗱𐗲𐗳𐗴𐗵𐗶𐗷𐗸𐗹𐗺𐗻𐗼𐗽𐗾𐗿𐘀𐘁𐘂𐘃𐘄𐘅𐘆𐘇𐘈𐘉𐘊𐘋𐘌𐘍𐘎𐘏𐘐𐘑𐘒𐘓𐘔𐘕𐘖𐘗𐘘𐘙𐘚𐘛𐘜𐘝𐘞𐘟𐘠𐘡𐘢𐘣𐘤𐘥𐘦𐘧𐘨𐘩𐘪𐘫𐘬𐘭𐘮𐘯𐘰𐘱𐘲𐘳𐘴𐘵𐘶𐘷𐘸𐘹𐘺𐘻𐘼𐘽𐘾𐘿𐙀𐙁𐙂𐙃𐙄𐙅𐙆𐙇𐙈𐙉𐙊𐙋𐙌𐙍𐙎𐙏𐙐𐙑𐙒𐙓𐙔𐙕𐙖𐙗𐙘𐙙𐙚𐙛𐙜𐙝𐙞𐙟𐙠𐙡𐙢𐙣𐙤𐙥𐙦𐙧𐙨𐙩𐙪𐙫𐙬𐙭𐙮𐙯𐙰𐙱𐙲𐙳𐙴𐙵𐙶𐙷𐙸𐙹𐙺𐙻𐙼𐙽𐙾𐙿𐚀𐚁𐚂𐚃𐚄𐚅𐚆𐚇𐚈𐚉𐚊𐚋𐚌𐚍𐚎𐚏𐚐𐚑𐚒𐚓𐚔𐚕𐚖𐚗𐚘𐚙𐚚𐚛𐚜𐚝𐚞𐚟𐚠𐚡𐚢𐚣𐚤𐚥𐚦𐚧𐚨𐚩𐚪𐚫𐚬𐚭𐚮𐚯𐚰𐚱𐚲𐚳𐚴𐚵𐚶𐚷𐚸𐚹𐚺𐚻𐚼𐚽𐚾𐚿𐛀𐛁𐛂𐛃𐛄𐛅𐛆𐛇𐛈𐛉𐛊𐛋𐛌𐛍𐛎𐛏𐛐𐛑𐛒𐛓𐛔𐛕𐛖𐛗𐛘𐛙𐛚𐛛𐛜𐛝𐛞𐛟𐛠𐛡𐛢𐛣𐛤𐛥𐛦𐛧𐛨𐛩𐛪𐛫𐛬𐛭𐛮𐛯𐛰𐛱𐛲𐛳𐛴𐛵𐛶𐛷𐛸𐛹𐛺𐛻𐛼𐛽𐛾𐛿𐜀𐜁𐜂𐜃𐜄𐜅𐜆𐜇𐜈𐜉𐜊𐜋𐜌𐜍𐜎𐜏𐜐𐜑𐜒𐜓𐜔𐜕𐜖𐜗𐜘𐜙𐜚𐜛𐜜𐜝𐜞𐜟𐜠𐜡𐜢𐜣𐜤𐜥𐜦𐜧𐜨𐜩𐜪𐜫𐜬𐜭𐜮𐜯𐜰𐜱𐜲𐜳𐜴𐜵𐜶𐜷𐜸𐜹𐜺𐜻𐜼𐜽𐜾𐜿𐝀𐝁𐝂𐝃𐝄𐝅𐝆𐝇𐝈𐝉𐝊𐝋𐝌𐝍𐝎𐝏𐝐𐝑𐝒𐝓𐝔𐝕𐝖𐝗𐝘𐝙𐝚𐝛𐝜𐝝𐝞𐝟𐝠𐝡𐝢𐝣𐝤𐝥𐝦𐝧𐝨𐝩𐝪𐝫𐝬𐝭𐝮𐝯𐝰𐝱𐝲𐝳𐝴𐝵𐝶𐝷𐝸𐝹𐝺𐝻𐝼𐝽𐝾𐝿𐞀𐞁𐞂𐞃𐞄𐞅𐞆𐞇𐞈𐞉𐞊𐞋𐞌𐞍𐞎𐞏𐞐𐞑𐞒𐞓𐞔𐞕𐞖𐞗𐞘𐞙𐞚𐞛𐞜𐞝

XXXIX. לXXXIX.
 פלג ארבעה עשר יום. חלוקה חמש חלקים
 חלק אחד חלקים ארבעה. חלוקה חמש חלקים

בשנת ה'תש"א. זהו חלק ראשון
 ארבעה עשר, זהו חלק ראשון. 25

[illegible]

החברות האלה הן: 1. חברה להפצת חשמל
2. חברה להפצת מים

¹ Verbum erasum hic est (fortasse Synodi Calched. epitheton) cuius tantum postrema littera J vix, aut ne vix quidem dignosci potest, et in litura rescriptum.

בריתנו נמשכה תמיד נבחרה כח נאמנה וזכר.

XCI (XCII). כחמלד קפסכא חזק.

ಪಿಂಚು. ಕುಳಿತು ಕೂಗುತ್ತಾ, ತಿರುಕ

[illegible]

5 مقام. درجه اولی کافیه. صفتی و صفتی

כאמ"נ שו"י ה"ל ר"ח. האומ"י וז"ל

כאנפאכא. סכאָכא כאַנע אַלס רילנז רעזא

מאד, לפי מה אנופניא. ומכאן, כח, וכו',

כילתו על חזקתו * כפסוק. מה עבד * 5 v. col. a.

χ_{CH} (χ_{CHI}). 10

مملکتوں کی فہرست۔ مکتبہ اہل بیت، کربلا، ۱۳۸۵ھ

פזמונים. מכלל לשון חבה מכלל כחיות

השטח כולו, כולל המבנה, נמצא בבעלותו של המשיב.

කුසල, මිශ්‍ර, ජන. සමාජයේ ස්වරූපය

15 בארז רענט דערמאנאס סוללעם העבד. בארז וועלעך

XCIII (XCIV). **נָתַן לַחֲמֹל מִיָּדוֹ, אֶשְׁמְלֵהוּ. שָׂא רַגְלִי מִיָּדוֹ פֶּלֶא.**

ከዚህ በፊት ለጥያቄዎቼ ለመቀበል ለሚችሉት ሰዎች ምስጋናዬን ያቀርባል።

מִיָּסָד וְהַתְּחִלָּה הָיָה לְהַגִּיד לְכָל הַיְּהוּדִים שֶׁהָיָה לָנוּ

ואצור מדיק העניו וזכאכאא מוללמ מוללמ

XCVI (XCV). .መሐንዲስ፣ ገብርኤል አቶ. ቢሮአዊና የጋራ ሠራተኛ 20

סגל לראשית, כעשר כח"מ עבד ה' אהרן

ጸርየ (LXXXVIII). ሥላ ስለ ያመ፡፡ኢትዮጵያ ኢትዮጵያ ኢትዮጵያ

جہاں جہاں ہے کھیتیں کھیتی

מחפשי. חזק וקצב מפתחם מתיחא

25 כִּי־יִפְתָּח וַיִּבְרָא חֵלֶב. וְהָיָה לָהֶם, וְהָיָה לָהֶם,

* col. b. ~~መጠቀሚያ~~ * , ስለ . መጠቀሚያው

xcvi (civ). መከላከል የጥቅም ሆኗል። አጠቃላይ፣ ጥንቃቄ

ମହାନାମା କବିତାକୁ ଧୂଳି ଗଢ଼ିବାକୁ କୁହାଯାଏ ।

האגודה הארץ ישראלית. אולם הדבר לא אומנם

XCVIII (XCVI). כמחא בלעז מרס . חכמה וכליל

החללה שבת וקאנא און חסידים חסידים חסידים

7. חסדא סבד קמ קמא וזא חסדא.
 חסדא סבד קמא וזא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. xcviii (xcix).
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 5. חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. xcix (xcviii).
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 10. חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. c (ciii).
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. * 6 r. col. a.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 15. חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. ci (xcviii).
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 20. חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. cii (c).
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. ciii (ci).
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. civ (cii).
 חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא. * col. b.
 30. חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא.

דעמא. חבד עמא חבד פֿעמא לִימֿעמא. חו,
 פֿעמא פֿעמא. פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 CV. פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא. פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 5 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 10 CVI. פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 15 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 * 6 v. col. a. פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 20 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 25 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא
 פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא פֿעמא

¹ Erat hic fortasse origine פֿעמא (Hall.). — ² Sic Ms.

* p. 670.

¹ Fortasse **حط** leg. (N.). — ² Ms. **وامر**; N. emendat **المرح**. — ³ Ms. **وامر**. — ⁴ Ms. **وامر** (?). — ⁵ Sic Ms. satis inconcinne, cf. N. — ⁶ Ms. **وامر**.
R. H. ut rec.

אלהים וליצואו אפסממא דעצו. נרצח דה דה
 אלהים אלהים דה דה: דה דה דה דה
 דה דה דה דה. דה דה דה דה [דה דה] ¹
 דה דה דה דה. אלהים דה דה דה
 5 דה דה דה דה * דה דה. דה דה. דה
 דה דה דה דה דה: דה דה דה דה
 דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 10 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 15 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 20 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 25 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה
 דה דה דה דה דה דה. דה דה דה דה

¹ Verbum hoc recenter plumbo additum; eius loco spatium vacuum relictum est in Ms. — ² Ms. דה. — ³ Ms. דה, in marg. emend. ut rec. —

⁴ Ita R. H.; in Ms. spatium vacuum relictum est. — ⁵ Nonnulla verba hic excidisse videntur; cf. 19, 8. — ⁶ Ms. דה.

לחמיהם בלעם בה מתב. רבא דלחמיהם בה
 בלעם דחמיהם. מחמיהם אף בה נחם. חסיה בה
 נחם. מניהם, לנחם לנחמיהם סלס לנחם דלחם
 דנחם דלחם אף מנחמיהם. נחם אדחיהם נחם.
 5 מלחם להם חתם בתו אדחיהם. נחמיהם סלסיהם
 אבם נחמיהם בה חמיהם. נחם דלחם דלחם
 חתם אבם חמיהם אדחיהם. נחמיהם אדחיהם
 דלחם אדחיהם להם חתם אדחיהם. נחם בה בה חתם
 דלחם בה דלחם אדחיהם. נחם חתם. מלחם אדחיהם
 חתם חמיהם נחם לנחם. נחם חתם חתם לנחם.
 10 נחם לנחם חתם חתם חתם לנחם. נחם
 חתם אדחיהם נחם אדחיהם לנחם. דלחם לנחם
 חתם נחם חתם: בה דלחם חתם חתם חתם.
 בה אדחיהם נחם חתם. בה דלחם לנחם חתם.
 15 לנחם חתם. אדחיהם חתם חתם חתם. נחם
 אדחיהם חתם חתם חתם חתם חתם חתם
 חתם חתם חתם:

p. 674.

20
30

[illegible]

¹ Ms. . — ² Ms. ; R. H. ut rec.

משה אוד **לחיל** **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
 5 **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
 10 **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
 15 **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
 20 **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
 25 **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.

30 **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.
הוא **לחיל**. **הוא** **לחיל**. **הוא** **לחיל**.

אלקי הכבד עמך כל לב רמל לה נשק
 חבך: ¹ מר, חבך כו נבחת. מר מכל
 להבך עבך כל המר מר. מכל מר מר מר
 כמכר מר, מכר. מלמך * נפך מר מר.
 5 סוף כל חבך אר מר כמכר מר מר
 רמכ. מכל להמ מכל רמכ. מר
 לב מר מר מכל. מכל, מר. לב מר
 חבך ² מר רמכ מר מר. מכר, מר
 חבך מר מר. מר, מר עבך מר מכל
 10 אלקי למר. מר, מר מר, מכל מר מכל
 מכר מר. מר מר מר מר מר מר.
 מר, מר מר. מר, מר מר מר מר מר
 מר מר. מכל מר. מכל מר מר מר
 מכל מר מכל מר. מכל. מכל
 15 מכל מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 20 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 25 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 מר מר מר מר מר מר מר מר.
 30 מר מר מר מר מר מר מר מר.

¹ Ms. חבך; R. H. ut rec. — ² Sic Ms. pro "חבך". — ³ Ita Ms.

[illegible]

10
 15
 20

[illegible]

[illegible]

[illegible][illegible][illegible]

30 רבא * נזמא . חל דכסא מן נאחית . ייב לחדא .^{p. 682.}

¹ Ms. **مخ**. — ² Ms. **م**. — ³ Fort. **م** leg. (N.).

[illegible]

¹ Ms. المح; R. H. ut rec. — ² Ms. مده; R. H. ut rec. — ³ Ms. —. —

⁴ Legit Hoffm., probante N., *ἵσο*. — ⁵ Legit N. *ἵσα*. — ⁶ Ita Ms. ? *ἵσα* (N.), sed *ἵσα*, nonnunquam quasi pleonastice usurpatur, cf. p. 24, 9, 10, 12. — ⁷ Ms. modo *ἵσα ἵσα* modo *ἵσα ἵσα* scribit. — ⁸ Hoffm. de *ἵσα ἵσα* = *ἵσα* (τὸ χλωμόρων, γλομ.) conjecturam facit.

[illegible][illegible]

p. 684.

חַבֵּל יְהוָה מִיּוֹתָם חֲזָקָה מִלֵּל הַיָּדָא הַזֶּה,
 שֶׁלֹּא הִתְחַבְּלָה הַמַּדָּה. הִתְחַבְּלָה חֵלֶּן עֲפָרָה. ²⁵
 שֶׁלֹּא חֵלֶן חֲבָלָה מִן הַחֲבָלָה כְּעֶפְרָה,
 חֲבָלָה. לְחֵלֶן לֵפָּדָה יְהוָה מִבְּעַד הַיָּדָא הַזֶּה.
 לְחֵלֶן אֶפְסִסְמִינָהּ הַיָּדָא. לְחֵלֶן חֲבָלָה
 הַיָּדָא. הִיא לִיְרֵחַם שֶׁלֹּא חֲזָקָה אֵין הַיָּדָא
 לְחֵלֶן. חֵלֶן חֲבָלָה לְחֵלֶן. הִיא אֶפְסִסְמִינָהּ ³⁰

הַשְׁתַּחֲוִיָּה, לַמֶּלֶךְ הַמַּלְאָכִים מִדֶּבֶר חֶסֶד. מִן הַמֶּלֶךְ
 הַיָּדֵי עֲבָדָה יָקָרָה ::

וְהַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי, הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי ::

5

הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי, הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי, הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי.

10

הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי ::

הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי, הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי.

15

הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי.

20

הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי, הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי ::

25

הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי
 הַיָּדֵי הַיָּדֵי הַיָּדֵי. הַיָּדֵי הַיָּדֵי.

¹ Fort., הַיָּדֵי (נָקִי) leg. (N.). — ² Nonnulla verba hic supplenda esse suspi-
 catur N., e. g. הַיָּדֵי הַיָּדֵי. — ³ Ms. IIJ.

מלמדם דם אכלתו וכלתו מהתורה עתה. וכן
 לא יחיהו ולא יחיהו. ולמלמדם ולא יחיהו.
 ולא יחיהו דם, אחרת, ולא יחיהו דם, כל
 יחיהו דם דם³ וכלתו עתה. כל
 דם מהחיה אכל האדם וכלתו אכלתו. כל
 כל חיה אכל דם, אחרת, אכל האדם
 נחם. כלל דם, מלמדם. כלל האדם וכלתו
 דם⁴. מלמדם וכלתו דם כל אדם.

¹ Ms. ١١. — ² Ms. ١١١١. — ³ Ms. add. ١١ (*bis*). — ⁴ Emend. N.; Ms. ١١١١. — ⁵ N. mallet ١١. — ⁶ Ms. ١١١١.

[illegible]

¹ Ita Ms. pro "ij". — ² Fort. leg. **مصحف** (N.). — ³ Ms. **لغة**.

[illegible]

15 כחיהם יפס חסותם היתה להם נהגה
 חל: האוב לחיהם הלגי אהיהם אהיהם
 חיהם ליה. מעבד מוהלם חלם היתהם.
 נהגו חלם שלם שלם. היתהם נהגה
 מוהלם. נהגה חלם. היתהם חלם חלם
 חלם חלם חלם. ליהם חלם. חלם חלם
 20 אהיהם חלם. היתהם חלם חלם חלם
 חלם. חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 25 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 30 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם
 חלם חלם חלם חלם חלם חלם חלם

¹ Ms. . — ² Litterae supra lin. addit. — ³ Ms. ; emend. Hoffin.

[illegible]

¹ Hoffm. emend., *op. cit.*

ברש"א דאדומוסא דג' כהני חלק דג' חמ"א
מקא לב"א. סאדומוס, סאדומוס דג' חמ"א
חלק אדומוסא ::

על מלך כהן חמ"א
ד' מלך חמ"א ::

**CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIU**

CURANTIBUS

J.-B. CHABOT, I. GUIDI

H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES SYRI

VERSIO

SERIES, TERTIA — TOMUS IV

CHRONICA MINORA

PARS PRIOR

INTERPRETATUS EST IGNATIUS GUIDI

PARISIIS

E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA

15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE : OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCIII

CHRONICON EDESSENUM.

EDIDIT ET INTERPRETATUS EST

IGNATIUS GUIDI.

Chronicon quod cognomen Edesseni ab Assemāni datum usque adeo apud viros doctos retinet, paullo post annum 540, vel si Hallier assentimur, sub finem saeculi vi conscriptum fuit. Quae ad Edessam spectant e tabulario urbis certe deprompta sunt. Ceteros libros quibus auctor usus est, recenset Hallier hos: 1° chronicon nomini Josuae Stylitae falso addictum; 2° historiam quamdam Persarum nunc deperditam; 3° scripta quaedam Antiochiae composita. Auctoris nomen nos latet, sed eum ad clerum ecclesiae edessenae pertinuisse verisimillimum est, orthodoxum itidem neque tamen Nestorianis infensum.

Chronicon tantum in Codice Vatic. Syr. CLXIII, saeculi fere vii asservatur; ediderunt primum Assemāni (qui tamen scripturam codicis ad recentiore formam et rationem redegit, et textum diverso ordine disposuit) et nuper Hallier, translatione et commentario amplissimo additis.

Textum ad codicis fidem ita expressimus ut vel puncta eisdem atque in codice litteris adposuerimus, nullo discrimine inter editionem nostram et ipsum codicem nisi in versuum distributione relicto. Ad marginem numeri apponuntur quos Hallier notavit; quos autem notaverat Assemāni, quotiescumque diversi sunt, uncis inclusos adiunximus.

Notitia librorum qui ad Chronicon spectant haec est :

- a. Editiones : JOS. SIM. ASSEMANTI. *Bibliotheca Orientalis Clementino-Vaticana*, t. I, p. 387-417 (Textus cum latina interpretatione).

L. HALLIER. *Untersuchungen über die Edessenische Chronik*, Leipzig, 1892 (Textus cum germanica interpretatione et commentario).

- b. Versio anglica, in *Journal of Sacred Literature*, 1864, vol. 5 (new ser.), p. 28 et seq. (Laudat Wright hanc versionem, sed cf. Hallier, p. 3, n. 3.)
- c. Vide etiam : R. DUVAL, *Histoire politique, religieuse et littéraire d'Edesse*, Paris, 1892.

ITEM; NARRATIONES FACTORUM IN BREVITATEM COACTAE.

Anno 513, imperante Severo, sub Abgaro rege filio regis Ma'nu, ¹ (VIII). mense tešrīn hērāy (novembr.), fons ex magno (*maiori*) palatio Abgari regis magni erumpens, abundantius fluxit et iuxta morem antiquum crevit et copiosissimus exundavit in omnem partem, adeo
5 ut regia atria et porticus et aedes regiae aquis impleri coeperint. Quae cum vidisset dominus noster Abgar rex in locum montis tutum *ab aquis* palatio imminentem ascendit, ubi sedem et domicilium habent opifices regii. Interea dum homines periti consulunt quid remedium inveniant aquis quae nimis copiose creverant, factus est foris
10 noctu imber magnus ac vehemens. Quare tum flumen Dayšān, die et mense non suo, tum alienae aquae devolutae cataractas clausas invenerunt, quae ferro obductae et ferreis repagulis firmatae erant. Quare cum *fluminis* aquis ingressus in urbem non inveniretur, crevit et factum est *velut* mare latum extra urbis moenia, et aquae per pinnas
15 muri paullatim in urbem descendere coeperunt. Abgarus rex stans in magna turri quae Persarum vocatur, aquam *exundantem* collucentibus facibus conspexit, portas et octo cataractas muri occidentalis urbis, qua flumen perfluit, extolli iussit; sed illo temporis momento, muro occidentali urbis eversó, aquae urbem intrarunt,
20 magnum et perpulchrum palatium regis domini nostri subruerunt, omnia quae obviam erant aedificia amoena et magnifica urbis, omnia quae prope flumen sita erant ad meridiem et septentrionem asportarunt, in templum (*h. e. partem ecclesiae ubi populus locum habebat*) aedis sacrae Christianorum irruperunt. Hoc facto plus quam
25 2000 hominum perierunt, quorum multos noctu dormientes aquae improvise irruentes suffocaverunt; urbs autem gemitibus et lamentationibus plena erat. Cum vidisset rex quae acciderant ruinas, iussit omnes urbis artifices longe a flumine tabernas habere, et neminem prope flumē sibi tabernam aedificare. Consilio mensorum et hominum peritorum tabernae exstructae sunt pro latitudine
30 fluminis, *in quam flumen, eluvionis tempore, patere solebat, extrema ripae parte quamvis plerumque sicca non occupata*, prolatis insuper terminis antiquis. Aquae enim multae quidem fuerunt et vehementes *insolite*, sed flumen ipsum, utpote quod aquas 25 torrentium qui ex omni
35 parte se colligunt, excipiat, in parvam latitudinem patebat. Iussit quoque rex eos omnes qui in porticu sedem habent et artes fabriles

exercēt ia conspectu fluminis, in tabernis non pernoctare a mense
tešrīn qēdēm (octobr.) ad mensem nīsān (april.); ex praeto-
rianis vero, qui urbem custodiebant, quinos per totum tempus
hiemale in moenibus pernoctare, supra locum per quem aquae
urbem intrant. Et simul ac senserint noctu atque audiverint aqua- 5
rum alienarum strepitum, quae in urbem intrare coeperint...
Quicumque autem strepitum audiverit et rei negligens non exiverit
clamans «ecce aquae», negligentiae poena ab eo exigebatur, quod
regis iussum sprevisset; edictum hoc ex eo tempore quo talia acci-
derunt factum, in perpetuum valere debebat. Iussit autem rex noster 10
Abgar, domum regiam in Bēth Tabārā sibi aedificari, ad tempus
hiemale agendum, ibique per totam hiemen commorabatur;
aestate autem ad novum palatium descendebat quod ad caput fontis
exstruxerat. Eius etiam optimates, domos in quibus commorarentur
sibi aedificaverunt prope locum ubi rex versabatur, in foro supe- 15
riori quod vocatur B[ēth] Sahrāyē. Et quo prior urbis prosperitas
firmaretur, iussit rex Abgarus debita tributorum remitti tum iis qui
intra moenia commorabantur, tum iis qui in pagis et campis habi-
tabant; tributorum immunes fuerunt per quinque annos, donec civi-
bus aucta est urbs atque aedificiis exornata. Haec acta regisque Abgari 20
edictum conscripsere Māryabh Bar Šēmeš et Qāyōmā Bar Magartā¹,
notarii Edesseni: eaque in tabularium Edessenum intulere Bardīn
et Bōlid[a^c], ejusdem tabularii praefecti, utpote urbis commissarii.

- ii (i). Anno 180, coeperunt Reges regnare Edessae.
- iii (ii). Anno 266, imperavit Augustus Caesar. 25
- iv (iii). Anno 309, Dominus noster natus est.
- v (iv). Anno 400, aedificavit sibi Abgarus rex mausolacum (*pr.* monu-
mentum sepulchrale in honorem mortis suae).
- vi (v). Anno 449, Marcion ab Ecclesia catholica defecit. Lucius autem
- vii. Caesar una cum fratre Parthos Romanis subegit anno imperii sui 30
quinto.
- viii (vi). Anno 465, die undecima mensis tam mūz (iulii), natus est Bar-
desanes.
- ix. Anno 517, Abgarus palatia in oppido suo aedificavit.
- x. Anno 551, natus est Manes. 35
- xi. Anno 614, sub Diocletiano imperatore, muri Edessae secundo
corruerunt.

¹ Vocales nominis incertae.

Anno 624, iecit fundamenta ecclesiae Edessenae Qūnē (Κόνος? xii.
Κοῦνος? Κοῖνος?) episcopus: exstruxit autem absoluitque aedificium
Ša'ad episcopus eiusdem successor.

Anno 635, aedificatum fuit coemeterium Edessae, diebus Aytallāhā xiii.
5 episcopi, anno prius quam magna synodus Niceae locum haberet.

Anno 636, factus est Aytallāhā Edessae episcopus: qui coeme- xiv.
terium et latus australe ecclesiae aedificavit. Anno vero sequenti xv.
congregata est Niceae synodus episcoporum tercentum decem et octo.

Anno 639, factum est aedificium et additamentum (*aedif. additum* xvi.
10 *est*) in edessena ecclesia.

Anno 649, obiit Mār Iacobus Nisibis episcopus. xvii.

Anno 657, factus est Abraham Edessae episcopus, qui sacellum xviii.
Confessorum aedificavit.

Anno 660, aedificavit Constantius Constantini filius Amidam xix.
15 urbem.

Anno 661, aedificavit etiam idem Constantius Tellam urbem xx.
quae olim Antipolis (*Antoninop.*) dicebatur.

Anno 667, claruit Abraham Qidōnāyā reclusus. xxi.

Anno 672, migravit ex hoc saeculo Mār Abraham Edessae epi- xxii (xxiii).
20 scopus.

Eodem anno migravit ex hoc saeculo Vologesus Nisibis episcopus. xxiii (xxiv).

Item eodem anno, Barsē episcopus imperatoris jussu ex urbe xxiv (xxv).
Harran Edessam venit.

Anno 670¹, corrui Nicomedia. xxv (xxvi).

35 Anno 674, mense ḥazīrān (iunio), Iulianus perrexit ad bellum xxvi.
cum Persis gerendum, ibique interiit.

Anno 675, mense šēbāṭ (februario), imperium occupavit Valen- xxvii.
tinianus magnus cum Valente fratre.

Anno 678, migravit ex hoc saeculo Mār Iulianus Sābhā. xxviii.

30 Anno 681, exstructum fuit magnum Edessae baptisterium. xxix.

Anno 684, mense ḥazīrān (junio), die nona, migravit ex hoc xxx.
saeculo Mār Ephrēm sapientissimus. Mense ēlūl (septembri) ejus- xxxi.
dem anni, ecclesia Edessae populus excessit propter Arianorum in-
sectationem.

35 Anno 689, mense ādār (martio), migravit ex hoc saeculo Mār xxxii.
Barsē Edessae episcopus.

Eodem anno, die 27 kānūn qēdēm (decembris) *postliminio* xxxiii.

¹ Fortasse 674, emend. Cf. Halhier.

reversi Orthodoxi ingressi sunt et occupaverunt edessenam ecclesiam recuperatam.

- xxxiv. Per idem tempus factus est Mār Eulogius episcopus, anno nimirum quo Theodosius magnus imperare coepit. Et ipse quidem Mār Eulogius aedificavit aedem s. Danielis, quae *postea* aedes Mār Domitii appellata fuit. 5
- xxxv. Anno 692, Theodosius magnus Rhesainam urbem in Osrhoena aedificavit.
- xxxvi. Anno 693, coacta fuit synodus centum et quinquaginta episcoporum Constantinopoli. 10
- xxxvii. Anno 698, migravit ex hoc saeculo Mār Eulogius episcopus, feria sexta Crucifixionis.
- xxxviii. Anno 705, mense āb (augusto), die 22, advexerunt arcam Mār Thomae apostoli, in templum magnum eidem dicatum, diebus Mār Cyri episcopi. 15
- xxxix. Anno 706, die 17 kāmūn hērāy (ianuarii), migravit ex hoc saeculo Theodosius magnus imperator. Die vero 27 nīsān (aprilis) Arcadius Constantinopolim ingressus est. Die autem 8 tešrīn hērāy (novembris), cadaver Theodosii eadem urbem intravit.
- xl. Eodem anno, mense tammūz (iulio), Hunni in Romanorum ditionem transgressi sunt. 20
- xli. Anno 707, die 22 tammūz (iulii), migravit ex hoc saeculo Mār Cyrus Edessae episcopus.
- xlh. Anno 708, factus est Mār Silvanus Edessae episcopus.
- xlhii. Anno 710, die 17 tešrīn qēdēm (octobris), migravit ex hoc saeculo Mār Silvanus Edessae episcopus. 25
- xliv. Eodem anno, die 23 tešrīn hērāy (novembris), factus est Mār Pēqidā Edessae episcopus.
- xlv. Eodem etiam anno fuit Iohannes Chrysostomus episcopus Constantinopoli. 30
- xlvi. Anno 714, Theodorus Mopsuestiae episcopus sacram scripturam commentari coepit.
- xlvii. Anno 715, 'Absamyā presbyter, sororis beati Mār Ephrem filius, de Hunnorum incursione in Romanorum ditionem hymnos et sermones conscripsit. 35
- xlviii. Anno 720, factus est Mār Diogenius Edessae episcopus : qui aedem Mār Barlāhā aedificare coepit.
- xliv. Eodem anno, in neomenia mensis āb (augusti), migravit ex hoc saeculo Mār Pēqidā Edessae episcopus.

Anno 721, factus est Cyrillus Alexandriae magnae episcopus. L.

Anno 723, fuit Rabbulas episcopus Edessae. Hic aedificavit aedem LI.
Mār Stephani quae antea domus sabbati, *synagoga* Iudaeorum (Audianorum?) fuerat; aedificavit autem iussu imperatoris.

5 Anno 724, sub Honorio et Arcadio, invictis imperatoribus, muri LII.
Edessae, iam tertio, aquis labefactati sunt.

Anno 732, Eutyches monachus innotuit, qui Incarnationem negavit. LIII.

10 Per idem tempus martyrio fuit coronatus beatus Iacobus inter- LIV.
cisus.

Anno 739, innotuit haeresis asserentium peccatum naturae insitum esse. LV.

Año 740, Andreas Samosatae episcopus claruit. LVI.

Anno 741, pulvere caelum pluit. LVII.

15 Anno 744, Ephesina prior synodus congregata fuit. LVIII.

Anno 746, die 8 āb (augusti), migravit ex hoc saeculo Rabbulas LIX.
Edessae episcopus : cui magnus Ibas suffectus fuit. Hic novam aedificavit ecclesiam quae hodie aedes Apostolorum appellatur.

Anno 749, sub praestantissimo Iba, obtulit Senator magnam LX.
20 mensam argenteam librarum 720, quae in veteri Edessae ecclesia reposita fuit.

Anno 753, Anatolius Stratelates (*militiae praefectus*) fecit argenteam capsam in honorem ossium sancti Thomae apostoli. LXI.

Anno 756, Dioscorus Alexandriae magnae factus fuit episcopus. LXII.

25 Item altera synodus Ephesi coacta fuit; hic *Dioscorus* anathemate LXIII.
perculit magnum Flavianum episcopum Constantinopoleos, Dominum Antiochiae, Irenaeum Tyri, Ibam Edessae, Eusebium Dorylaei, Danielelem Harran, Sophronium Tellae, et Theodoretum Cyri.

Anno 759, Ibas episcopus Edessa excessit die 1 kănūn ḥērāy LXIV.
30 (ianuarii), cui Nonnus successit die 21 tammūz (iulii), tenuit-
que sedem annis duobus, et fecit sacrarium in ecclesia.

Anno 760, fuit Leo Romae episcopus. LXV.

Anno 762, synodus in urbe Chalcedone coacta fuit. LXVI.

Anno 763, claruit Mār Isaac scriptor et archimandrita. LXVII.

35 Anno 769, die 28 tešrīn qēdēm (octobris) requievit Ibas, LXVIII.
Edessae episcopus; et in locum eius venit Nonnus qui aedificavit aedem Mār Iohannis Baptistae, et nosocomium in domo pauperum leprosororum extra portam Bēth Šēmeš. Extruxit autem in eodem nosocomio martyrium Mār Cosmae et Mār Damiani, praeterea

monasteria turesque excitavit : sed et pontes fecit, et vias complavit¹.

- LXIX. Anno 771, migravit ex hoc saeculo beatus Simeon Stylites, die 2 ēlūl (septembris), feria quarta, hora undecima.
- LXX. Anno 777, aedificavit Leo Callinicum in Osrhoena, quam de suo nomine Leontopolim appellavit: episcopum etiam in ea constituit. 5
- LXXI. Anno 782, mortuus est Nonnus Edessae episcopus : cui Cyrus successit.
- LXXII. Anno 795, Leontius a Zenone descivit imperavitque Antiochia annis duobus. 10
- LXXIII. Anno 800, Persarum schola ex urbe Edessae excisa est.
- LXXIV. Anno 809, mense 1yār (maio), remissum fuit aurum (tributum χρυσάργυρον) artificibus universae terrae.
- LXXV. Mense autem ḥazīrān (iunio), die 6 mortuus est Cyrus Edessae episcopus : cui successit Petrus, et Edessam ingressus est die 12 ēlūl (septembris) eiusdem anni. 15
- LXXVI. Anni 810, plurimae visae sunt locustae : quae tamen exiguum eo anno damnum peperere, sed ova deposuerunt. Accidit praeterea ingens terrae motus, et thermae Abarnē triduo aruerunt. Sed et Nicopolis urbs corruit, et incolas omnes praeter sanctuarium et episcopum duosque eiusdem syncellos oppressit. Mense kāmūn ḥērāy (ianuarii), signum hastae simile apparuit in caelo multos dies. 20
- LXXVII. Anastasius vero imperator Euphemium Constantinopolitanum episcopum sede eiecit, eique Macedonius subrogatus est.
- LXXVIII. Anno 811, multae locustae fuerunt, totum frumentum corruperunt absumpseruntque. 25
- LXXIX. Anno 813, luculentus ignis in boreali plaga apparuit, qui tota nocte ardere visus est, sub die 22 āb (augusti).
- LXXX. Anno 814, Cavades Persarum rex obsedit Amidam Mesopotamiae urbem, die 5 tešrīn qēdēm (octobris), quam pugna facta post 97 dies subegit. 30
- LXXXI. Mense autem ēlūl (septembri) eiusdem anni, venit et obsedit Edessam : attamen Dei beneficio nullam ipsi attulit perniciem, aedem Mār Sergii et aquilonarem basilicam aedis Confessorum tantum incendit. 35
- LXXXII. Anno 821, sabbato Resurrectionis requievit Petrus Edessae episcopus, cui Paulus successit.

¹ Aut potius «tutas reddidit» ut mavult Hallier.

Anno 21 imperii, Anastasius arcam Euphemiae martyris aperiri LXXXIII.
jussit, ut volumen quod synodus Chalcedonensis eo in loculo repo-
suerat, indidem extractum cremaretur. Ast erumpens ex arca ignis
ora percussit volentium id *volumen* extrahere; quapropter, Ana-
stasius destitit inde extrahere *volumen* et igni comburere.

Macedonium tamen Constantinopolitanum episcopum, quod ana- LXXXIV.
thema dicere synodo recusaret, expulit eique Timotheus suffectus est.

Anno Anastasii 24, Vitalianus ab eo defecit. LXXXV.

Anno 829, die 9 tam mūz (iulii), migravit ex hoc saeculo Ana- LXXXVI.
stasius imperator : cui Iustinus successit.

Anno imperii 2, qui fuit annus 830, Iustinus Severum Antio- LXXXVII.
chia, et *urbe* Mabbog Xenaiam expulit : quotquot insuper quatuor
synodos suscipere recusarunt, *exilio mulctavit*.

Anno 831, 4 tešrin ħērāy (novembris), Patricius Edessam LXXXVIII.
venit ut Paulum inde expelleret; adegitque hominem ut alterutrum
sibi optaret : aut nempe synodo subscribens in sede maneret, aut
si renuisset, ab episcopatu dimitteretur. Ast ille cum alterutrum
facere renuisset, ad baptisterium profugit ibique consedit. Quem
animadvertens Patricius alterutrum facere renuentem, veritus im-
peratoris edictum, coactus est Paulum e baptisterio extrahere, et
Seleuciam deportandum tradere. Imperator vero ut rescivit *Patricium*
vi e baptisterio hominem abstraxisse, iussit ad sedem revocari,
sperans eum a proposito discessurum, synodumque suscepturum.
Quatuor ergo et quadraginta diebus post Paulus ad sedem rever-
titur. Qui tamen diu Edessae perstitit neque synodum suscepit; cum
autem imperator comperisset eum renuere, Euchaita in exilium pe-
pulit. Paulus Edessa excessit, sub die 27 tam mūz (iulii) anni 833;
ei successit Asclepius, Edessam ingressus 23 tesrin qēdēm (octo-
bris) anni 834, exactis ab expulsionē Pauli mensibus tribus.

Die 24 kāmūn qēdēm (octobris), statim a sua inauguratione LXXXIX (xc)
Asclepius Edessae episcopus monachos *monasterii* Orientalium eo-
rumque sodales monachos eiusdem cum illis propositi eiecit; quod
videlicet Chalcedonense concilium respuerent.

Anno 836, aquarum magna vis quarta iam vice intravit Edessam : xc (xci).
quae moenia subruerunt, aedificia *urbis* everterunt, civesque suffo-
carunt, cum ingenti totius civitatis ruina.

Qua causa Asclepius episcopus Edessa fugit perrexitque An- xci (xcii).
tiochiam ad Euphrasium patriarcham : ibique, Antiochiae, post sep-
tuaginta circiter dies, etiam mortuus est die 27 ħazīrān (iunii)

eiusdem anni, et ibidem, Antiochiae, conditus est. Cadaver die 4 ʿlūl (septembris) eiusdem anni Antiochia deportatum, in aede Mār Barlāhā prope Mār Nonnum episcopum depositum fuit.

XCII (XCIII). Paulus autem de obitu Asclepii certior factus, poenitentia ductus, Mār Iustiniano patricio per litteras supplicavit : libellum quoque 5 Euphrasio patriarchae obtulit. Quam ob rem, tum propter libellum quem fecerat, tum propter litteras gloriosi Deumque amantis Mār Iustiniani patricii, restitutus fuit, in suamque sedem rediit et die 8 adār (martii) anni 837, post menses ab obitu Mār Asclepii octo, Edessam ingressus est. 10

XCIII (XCIV). Vixit autem Paulus episcopus a sua tertia inauguratione menses octo demptis diebus octo; 3o autem tešrīn qēdēm (octobris) anni 838 defunctus est.

XCIV (XCV). Successoremque habuit Andream, qui Edessam ingressus est die 7 mensis šēbāt (februarii) eiusdem anni 838. 15

XCV (LXXXVIII). Imperator autem Iustinianus Dei amans *omnem* industriam et curam posuit, donec sanctas quatuor synodos Ecclesiae diptychis adscripsit : Niceanam videlicet, Constantinopolitanam, Ephesiam priorem et Chalcedonensem.

XCVI (CIV). Anno 13 imperii Iustiniani, qui fuit annus 850, indictione 2, 20 die 5 tešrīn qēdēm (octobris), signum hastae in speciem in caelo apparuit.

XCVII (XCVI). Anno 837, die 29 ʾyār (maii), feria sexta, hora septima, contigit ingens et validus terrae motus quo magna Antiochiae pars corruit suosque filios obruit et incolas suffocavit. 25

XCVIII (XCIX). Anno 839, die 15 tešrīn ḥērāy (novembris), magnum incendium Antiochiae fuit : quo urbis pars maxima quae terrae motibus superfuera, deflagravit. Udenam incendium ortum sit incertum.

XCIX (XCVII). Eo terrae motu occubuit quoque Euphrasius patriarcha aedium collabentium ruinis sepultus, quem ferunt gemitus edidisse subter 30 aedes diem perpetuam. Ei successit Antiochiae Ephrem amidenus, qui erat comes Orientis.

C (CIII). Anno 844, die 6 kāmūn qēdēm (decembris), ex hoc saeculo migravit Mār Andreas episcopus; et conditus est in aede Mār Barlāhā, prope ossa Mār Nonni et Mār Asclepii : eique successit Addaeus 35 qui Edessam ingressus est die 28 āb (augusti) anni 844.

CI (XCVIII). Anno 838, prima die nīsān (aprilis), Mār Iustinianus Caesar creatus fuit : et die 10 āb (augusti) eiusdem anni obiit imperator Iustinus, imperavitque solus Mār Iustinianus.

Anno 842, mense tamīm ūz (iulio), Edessam venit Mār Demo- CH (c).
sthenes ut *dux* romanas copias regeret. *

Anno 843, die 18 kām ūn qēdēm (decembris), Hunni ditionem CH (ci).
Romanorum ingressi, captivos abduxerunt et depopulati sunt usque
5 ad agrum Alepinorum, et ad duodecimum ab urbe Antiochia lapi-
dem. Ea ex clade concepto moerore, morbo correptus est Mār Demo-
sthenes, et in urbe Tellā, die 10 kām ūn ḥērāy (ianuarii) eiusdem
anni, mortuus est.

Anno 843, mense ēlūl (septembri), pacem inter Romanos et civ (CH).
10 Persas composuit Mār Rufinus patricius: eaque ad annum 851 pro-
ducta est.

Hoc eodem anno, mense 1yār (martio), Chosroes Persarum rex cv.
pacem diremit, terras Romanorum invasit, Suramque, Alepum, et
Antiochiam vastavit: Apamea quoque potitus est: et reversus
15 usque ad Edessam perrexit. Dei autem eam protegentis gratia, nullo
eam dāmno affecit: sed acceptis duobus auri pondo quae ei urbis
primores pependerunt, in patriam reversus est.

Quemadmodum ex antiquis historiis discimus, annis a Christi cvi.
Domini ad gloriosum Patrem adscensu, quatuor vicibus aquae per-
20 ruperunt moenia benedictae (*Edessae*) et disiecerunt turres, cives-
que suffocaverunt. Prima vice sub Severo imperatore Romanorum,
anno 513 Graecorum, mense tešrīn ḥērāy (novembri), *urbis*
moenia corruerunt. Altera, qua similiter eiusdem muri corruerunt,
sub Diocletiano imperatore, anno 614, 1yār (maio) mense. Tertia
25 simili sub Honorio et Theodosio, invictis imperatoribus, anno 724,
die 18 ādār (martii), feria tertia, sub Rabula Edessae episcopo.
Quarto corruerunt denique sub Iustino imperatore, anno 836,
Asclepio eiusdem urbis episcopo.

CHRONICON ANONYMUM.

EDIDIT ET INTERPRETATUS EST

IGNATIUS GUIDI.

Chronicon hoc anonymum ipse reperi in Synodico nestoriano Romae asservato¹ et publici iuris feci, anno 1891; ad textus emendationem nonnulla contulerunt Hoffmann et Noeldeke, qui chronicon egregie, ut solet, germanice vertit et commentatus est anno 1893.

Textum cum libro ms. iterum contuli, ut editio haec altera tum in verbis tum in interpunctione cum eo plane congrueret. Quod vero in interpretatione mea Noeldeke vestigiis plerumque institerim, per se intellegitur.

De auctore, quis fuerit aut quo tempore vixerit nihil comperti habemus, neque omnia quae in chronico leguntur uno tempore litteris mandata esse videntur; quaedam enim et maxime ea quae ad historiam regum Persarum spectant, maiorem antiquitatem sapiunt. Sed chronicon quale nunc est, a monacho quodam nestoriano, annis circiter 670-680 compositum fuisse, pro certo haberi potest. Monachum hunc, nec non monachum auctorem scripti maioris momenti quo ille usus est, in regione 'Irāq vel Khūzistān floruisse opinatur Noeldeke.

¹ De hoc apographo codicis vetusti (in monast. Rabban Hormisd prope Mossul asservati) prius Borgiano, nunc Vaticano, breviter dixi in Ephemeride *Zeitschr. der Deutsch. Morgenländ. Gesellschaft*, t. XLIII, p. 389.

Accepi nuperrime collationem, ut aiunt, archetypi, quam rogatu viri doctissimi E. R. Rahmānī, Patriarchae Syrorum, in meum usum confecit Rev. **صليح احمد**, cui laudes gratiasque ago maximas. Archetypon (quod siglo R. H. notavi) non multum differt ab apographo romano, cuius menda partim negligentiae librarii, alia vero ipsi textus *παράδοσις* tribuenda esse videntur.

Notitia bibliographica :

- a. Editio : I. GUIDI. *Un nuovo testo siriano sulla storia degli ultimi Sassanidi*, Leide, J. Brill, 1891 (tiré des *Actes du huitième Congrès international des Orientalistes*).
- b. Versio germanica : TH. NÖLDEKE. *Die von Guidi herausgegebene syrische Chronik übersetzt und commentiert*, Wien, 1893 (*Sitzungsber. d. Wien. Akad. phil.-hist. Classe*, B. CXXVIII).

*EVENTUS NONNULLI EX QLĒSASTIQĒ H. E. NARRATIŌNIBUS ECCLESIASTICIS *p. 15.

ET QOSMOSTIQĒ H. E. NARRATIONIBUS AD RES SAECULARES PERTINENTIBUS, INDE A MORTE HORMIZDAE FILII CHOSROIS USQUE AD FINEM REGNI PERSARUM.

Hormizda regnavit 12 annos, et durum servitutis iugum tum primoribus tum omnibus iniunxit. Quidam ex ducibus eius exercitus, nomine Warahrān, Rhagis oriundus, ad Turcarum fines ab eo missus, ab eo defecit, et multis copiis collectis, bellum contra regem paravit.

- 5 Cum primores qui in regia sede aderant, atque itidem Hormizdam odio habebant, defectionis Warahrān certiores facti sunt, coniuratione inita, Hormizdam regno spoliaverunt obcaecaruntque, atque in eius locum Chosroem filium substituerunt. Cum rumor ad Warahrān perlatus est, valde iracunde tulit, non quod Hormizdam diligeret, sed quia ipse rem ad effectum non perduxerat.
- 10 Quare suis copiis instructis, bellum paravit in Chosroem contra quem iter fecit. Cum autem intellexisset Chosroes factionem Warahrān sua esse potiore, eum fugit et viam meridionalem celeriter ingressus, h. e. per Pērōz-šāpūr, 'Anāt, Hit et Circesium, ad Mauriciū
- 15 imperatorem Romanorum confugit. Quando quidem fugiens iter fecerat, Mār Īsō'yabh catholicus cum eo proficisci praetermisit; et ipse Mauricius multum vituperavit Chosroem, quod regni patriarcham comitem secum non haberet, *eo magis quod Mār *p. 16. Īsō'yabh, Arzon oriundus, vir erat sapiens et sollers. Et multum
- 20 odium in catholicum suscepit Chosroes, quod una non profectus erat, tum secundo loco quod non obviam se dederat, cum ipsum, acceptis a Mauricio copiis, redeuntem audivisset. Sed catholicus regi obviam se dare praetermisit, nequitiam Warahrān metuens, ne ecclesiam perderet et consecrationem in christianos conciret.
- 25 Mauricius multas copias Chosroi tradidit, quae orientem versus iter fecerunt; qua re audita, Warahrān Māhōzē profectus cum exercitu fugit in Ādhorbāygān. Contra hunc Chosroes cum copiis persicis et romanis perrexit; Romani victoriam consecuti sunt, copiis Warahrān devictis, Chosroes autem laetissimus reversus est. Narrant
- 30 senis speciem apparuisse Chosroi, frenum equi regenti et ad bellum proficiscenti; quam rem post reditum a bello, cum Šīrīn uxori narrasset, «hic est» inquit ipsa «Sabhrīšō' episcopus Lašum»; Chosroes animum rei intendit et tacuit.

Illo tempore e carcere egressi sunt Bindōy et Bisām fratres quos Hormizda in vincula coniecerat, et Chosroi multo adiumento fuerunt, quia e stirpe eius matris erant. Tunc *Chosroes* Bisām cum magno exercitu misit ad fines Turcarum, Bindōy vero in sua *regia* sede reliquit. Sed cum Bindōy de rebus ad rempublicam pertinentibus Chosroem reprehenderet, de eo occidendo hic cogitavit; fugit ille, Bisām fratrem petens. Sed eum per regionem Ādhorbāyḡān venientem, Marzbān (*praefectus*) illius loci, cum de eo audivisset, cena ei facta, comprehendit, et ad Chosroem misit. Quibus rebus perceptis, frater eius, copiis ex Turcis et incolis Dēlom (*Dailam*) collectis, Mā'ōzē usque processit, sed Turca quidam ei insidiatus, p. 17. interemit eiusque caput ad Chosroem misit. *Ad Bindōy vero quod attinet, iussit rex eius membra dexteræ partis omnia praecidi, ipsumque ad urbem Bē Lāpāt mitti, ubi cruci adfixit. Caput quoque Bisām, cervici Šāpūr filii Warahrān, qui ab eo *Chosroe* defecerat, 15 suspenderunt, et *Šāpūr* camelo impositum, per sedem regiam circumduxerunt.

Īsō'yabh autem antistes Christianorum, quando quidem magnum odium in eum Chosroes gerebat, tum quia secum una non profectus erat in ditionem Romanorum, tum etiam propter criminationes Timothei nisibeni archiatri, vehementer sibi a rege cavebat. 20 Haud multo post, cum patriarcha ad urbem Ĥērthā Arabum (*Ĥira*) profectus esset, regem Arabum Nu'mān, qui christianus factus baptismata perceperat, invisurus, et cum prope Ĥērthā devenisset, morbo correptus, mortuus est in pago cui nomen est Bēth Qūšī. 25 Qua re comperta, Hind soror Nu'mān cum sacerdotibus et fidelibus urbis Ĥērthā exiit; et magna exsequiarum pompa corpus sancti viri in urbem intulerunt, quod Hind in monasterio novo a se constructo deposuit. Mansit ecclesia per quoddam tempus sine rectore; tunc rege iubente synodus coacta est, ut quibus suffragii latio esset, 30 caput, patriarcham, eligerent. Misit rex eis ut Sabhrīšō' episcopum Lāsum adducerent et sibi caput constituerent; quem festinanter adductum sibi caput constituerunt; et in multo honore habitus est quoad vixit, tum a rege tum ab ambabus eius uxoribus christianis, videlicet a Šīrīn aramaica et a Maryam (*Maria*) romana. 35

Erat Nisibi metropolita Gregorius urbis Kaškar, nec lingua potest contentiones et rixas multas enarrare quas inter hos duos sanctos viros (*Gregorium et Sabhrīšō'*) Satanā excitavit. [Ante] Gregorium fuit Nisibi per breve tempus Gabriel filius Rufini, quem expulerunt

- quod totus esset in observando cursu siderum et signorum Zodiaci;
 *Gregorium vero episcopum Kaškar vi raptum adduxerunt. Urbs *p. 18.
 autem Nisibis, quae eadem est Antiochia Mygdoniae, et ab hortis ac
 pomariis quae ibi sunt nomen ducit, cum esset pariter [in confinio]
 5 Persarum et Romanorum sita, multi undique homines stulti et
 tumultuosi atque ad rixam prompti illuc conveniebant, praesertim
 propter celebrem scholam quae ibi erat. *S. Scripturae* interpretes
 aderat Hēnānā adiabenus, qui cum variis in rebus interpretem
 oecumenicum, *Theodorum Mopsuest.*, in suis doctrinis vituperasset,
 10 studiosissimus hic *Gregorius* rem non toleravit. Voluit etiam clericos
 non bene moratos et ceteros fideles corrigere, sed non paruerunt.
 Quidam autem diaconus, qui cognomine Bar Ta'lē (*filius vulpium*)
 appellabatur, deprehensus est gallum album sacrificans in loco qui
 est extra urbem; eum vocavit et puniit, quosdam etiam monachos
 15 qui turpia facinora patrantes circum montem Šigār commorabantur,
 dedecoravit et nusquam non depulit; erant quidem Mēšallēyānē
 (*Messaliani*). Ex eo tempore multae factae sunt in eum accusationes
 tum Nisibenorum tum in propinquis urbi locis degentium; quare
 eum rex arcessivit, iussitque in monasterio Šāhdōst commorari.
 20 *Detestatus est Gregorius in Nisibenorum capita iram Dei*, decusso ad
 portas Nisibis pulvere pedum, et deinde excessit. Mār Sabhrīšō^c
 Gregorium a dignitate deponere volebat, sed episcopos sibi assen-
 tientes non habuit; tunc rex domum redire iussit; illuc profectus,
 monasterium sibi aedificavit in regione Kaškar, in loco qui vocatur
 25 Bazzā dhe Nahrawāthā, ubi monasterium fundavit, multosque ad
 timorem Dei adduxit. Aiunt autem post abdicationem Gregorii non
 amplius datum fuisse patriarchae Sabhrīšō^c miracula patrare ut
 antea.

- Post haec Nisibis descendit a Chosroe; quod cum rex comperisset,
 30 *contra eam misit Nakhwergān virum in regni dignitatis gradu col- *p. 19.
 locatum cum multis copiis et elephantis, eique Mār Sabhrīšō^c comi-
 tem addidit. Incolae urbis portas ei clausurunt; deinde blandimentis
 catholici permoti, et quia Nakhwergān iusiurandum dederat se
 nullo eos detrimento puniturum, portas ei aperuerunt. Sed in-
 35 gressus ille, fidem foederis rumpens, spectatissimos civium de-
 prehensos tormentis affecit, domos expilavit, omnia quae possi-
 debant perdidit, eos denique omni mortis genere interemit. Itaque
 execratio in eos Gregorii ad effectum perducta est, quod et ipse
 Mār Sabhrīšō^c intellexit.

Florebat tunc temporis Gabriel Dērūstbadh (*medicus*), Šīgār oriundus, archiatus, quem rex propterea carum habuit quod cum sanguinem ex brachio Šīrīn detraxisset, filius ei Šīrīn natus est, quem Merdānšāh appellavit, cum antea filios non haberet; Gabriel quamvis esset antea haereticus, *monophysita*, voluit sectae orthodoxae *Nestorianorum* adnumerari; sed quia uxorem legitimam quam duxerat, *Christum* confitentem (*ad Christi fidem conversam*), nobili genere natam, ex matrimonio expulerat, et duas uxores paganas duxerat, quibuscum pagano more vivebat, catholicus hortatus est paganas expellere et legitimam recipere, quod ille facere renuit; tunc ad *sectam haereticorum* rursus rediit, et sectae nostrae asseclis, *Nestorianis*, mala multa intulit.

Quo tempore Chosroes, Warahrān fugiens, in ditionem Romanorum devenit, dicitur a Nu'mān Arabum rege petiisse ut secum proficisceretur, sed morem ille non gessit; equum etiam eximium ab eo poposcit quem dare recusavit; filiam quoque *regis* Nu'mān, formosissimam, petiit Chosroes nec Nu'mān assensus est; renunciavit autem Nu'mān se viro qui pecudum more nuptias iniret,
p. 20. filiam suam nuptum non daturum; quae omnia Chosroes *cumulata in animo servavit. Quo tempore vero Chosroes a bellis gerendis animum relaxavit, voluit inimicorum, et cum eis etiam *regis* Nu'mān, iniurias ulcisci. Quamobrem olim Nu'mān ad cenam condixit, sed pro pane frustra ex faeno confecta secavit; quod acerbissime tulit Nu'mān et ad Ma'add contribules suos misit, qui loca multa *ditionis* Chosrois depopulati sunt, captivis inde abductis, et usque ad *Arabh* devenerunt. Quae cum comperisset Chosroes valde obfurbatus est, eumque multimodis adlectavit et invitavit ad se venire, quod ille facere renuit. Sed quidam ex interpretibus Nu'mān, insula Dērīn oriundus, nomine Ma'nē, coniuratione cum Chosroe inita, asseveravit Nu'mān vehementer regem eum adamare, et per Evangelium iuravit regem ei damnum non illaturum. Māwiyah quoque uxor Nu'mān ait ei : « magis tibi convenit regis appellatione ornatum mori, quam expulsum et regis appellatione spoliatum vivere. » Cum vero ille aulam regiam adiisset, non quidem *Chosroes* eum occidit, sed in aula manere iussit; verumtamen postea, ut fama fert, illustrem hunc confessorem veneno letali sustulit.

Post haec vir quidam nomine Phocas seditionem contra Mauriciū regem Romanorum movit, quem una cum filiis et uxore necavit; sed unus ex filiis aufugit, nomine Theodosius, et ad Chos-

- roem venit; hunc rex honorificentissime excepit, et catholico praecepit ut ad ecclesiam perduceret, iussitque *ibi* coronam regiam altari *prius* superpositam dein eius capiti imponi, ut ritus est Romanorum. Tum copias ipsi tradidit Chosroes, quibus contra
- 5 Romanos *qui cum Phoca stabant* progressus est. Misit quoque Phocas multas copias quae castra posuerunt in Bêth Waši, ultra urbem Daram, et dimicatione cum Theodosio facta, eius copias profligarunt. Renunciavit hic Chosroi non posse se, propriis viribus, Romanis obsistere; quare Chosroes cum multis *copiis hieme Mā- *p. 21.
- 10 hōzē profectus est, et in ditionem Romanorum advenit, catholicum comitem habens. Contra eos egressae sunt copiae Phocae, et militum contra milites impetu facto, multi ab utraque parte perierunt. Laqueum quoque ipsi Chosroi intenderunt, quem quidam ex eius heroibus, *viris fortibus*, nomine Muškān, excidit; postridie acie ordinata, Romani inferiores discesserunt a Persis. *Tunc* oppugnavit rex
- 15 Daram, et aggeres exstruxit; *milit*es sub moenibus rimas effoderunt ignemque subiecerunt, multisque modis adhibitis moenia labefactarunt; atque in ea *urbe* sanguinem veluti aquam effuderunt. Episcopus autem Darae venam quae catholica, *universa*, corporis vocatur sibi ferro secavit, et cum in lectulo recubisset, sanguine effluente mortuus est; metuebat enim sibi a rege qui quadraginta mortis modis se eum occisurum esse iuraverat. Ex illo tempore praevalenti auctoritate pollebat Chosroes in ditione Romanorum. In deditionem subacta est Dara anno Chosrois decimo quarto.
- 20 Quo tempore Chosroes Daram oppugnavit, Radh (*praefectus*) quidam ad ecclesias urbis Sēyārzūr devenit easque evertit; quae cum fideles vidissent cum episcopo Nathanael non tolerarunt, et turbis contra Radh excitatis, eum expulerunt. Venit ille Nisibim ad Chosroem quem concitans: «Tu, inquit, pro Christianis pugnas,
- 25 dum ego a Christianis exagitor.» Rex re minime perpensa, Nathanael episcopum Sēyārzūr arcessivit, et in custodiam per spatium sex annorum conici iussit; postea cruci confixit. Quamquam enim Chosroes favorem erga Christianos per speciem ostendebat, Mauricii caussa, tamen gentem nostram odio prosequabatur.
- 30 Mār Sabbrīšo^c gravi morbo correptus est Nisibi; misit rex ab eo flagilans ut Gabrielem ab excommunicatione solveret, quod facere renuit; testamentum nuncupavit atque obsignavit, *iubens* se in *p. 22. suum monasterium deferri; Nisibeni vero corpus viri sancti in sua ecclesia deponere maluerunt, sed rex, iussu catholici comperto, non

adnuīt, quare eius, *Sabhrisō*¹ discipuli corpus camelo impositum in eius monasterium transportaverunt.

Tunc catholicus factus est Gregorius, Phorāth oriundus, opera Širin cuius erat popularis, cum fideles et ipse rex Gregorium urbis Kaškar, qui Nisibi expulsus fuerat, magis optarent. Nec bene se gessit in pontificatu, et cum paucos annos vixisset mortuus est; tunc propter dolos et odium Gabrielis in ecclesiam, mansit haec aliquamdiu sine duce, et propter Gregorii criminationes, loquendi copia coram rege ipsi, ecclesiae rectori¹ adempta est, quare in ecclesia constitutus est patriarcha vicarius Mār Abhā archidiaconus, Ctesiphonte natus, qui eam regeret, vir probus et sapiens, et longum tempus mansit ecclesia capitis expers. Gabriel autem Šigār oriundus multa orthodoxis nestorianis minitatus, nostros e monasterio Mār Pethyōn et monasterio Širin atque ex aliis monasteriis expulit, quae sectae haereticae asseclis, *monophysitis*, habitanda tradidit.

Ea aetate claruerunt in ecclesia Ionadab adiabenus qui familiaritate qua gaudebat coram Deo, et amore in regem², litteras regias obtinuit quibus ius potestatemque haberet in monte illo toto quem *monachi* s. Matthaei incolunt, urbis Maūsel deceptores, *haeretici*. Sed cum viri desiderium eos expellendi et quoqueversus persequendi rex explevisset, doli Gabrielis non permiserunt rem ad finem perducere. Nominis famam adeptus erat in libris conscribendis Bār Ḥadhbēšabbā urbis Holwān; moribus autem vitae eximiis clarebat Subhḥālēmāran urbis Karkhā dhē Bēth Sēlōkh, et Afrahnoy(?)³ regionis ad fluvios Zābh, et Gabriel urbis Nēhargūl, vir magnus et miracula patrans.

*p. 23. *Tunc Gabriel contra nos regem excitavit ut cum suae sectae asseclis verbis contenderemus; cumque catholicus in ecclesia abesset, sponte ad disceputationem descenderunt Ionadab metropolita adiabenus, Subhḥālēmāran urbis Karkhā dhē Bēt Sēlōkh, Georgius montis Izalae, item episcopus urbis Nēhargūl et Sergius urbis Kaškar, Tell Pahḥārē oriundus. Disceptatio in domo regia facta est; inferiores discesserunt Gabriel eiusque asseclae, orthodoxi vero nostri victoriam consecuti sunt. Reprehendit rex Gabrielem ut ab hac vexatione desisteret, sed recusavit. Quin imo acerbis contumelias dixit

¹ Vel «ipsi ecclesiae» si 𐫀𐫁 pro 𐫀𐫂 legimus. — ² Verba commutata esse videntur pro «familiaritate qua gaudebat coram rege et amore in Deum». —

³ Nomen incertum; forte: Abraham.

Gabriel in orthodoxos, ipsumque Georgium Izalae coram rege accusavit, quod nempe dēn, *religionem*, Magorum deseruisset, christianus factus, Hormizdam *deum* et Kēwān (*Saturnum*) conviciis consecrans. Misit rex, et per unius anni spatium in carcerem tradidit; deinde
5 cruci adfixit in Behardašīr (*Seleucia*), in medio foro faeni. Fideles tunc cadaver rapuerunt, et in ecclesia s. Sergii in urbe Mabhrakhthā deposuerunt.

Nobilis erat eo tempore in aula regia Yazdīn, Karkhā Garamaeorum oriundus; erat hic ecclesiae defensor ut Constantinus et
10 Theodosius, atque aedes sacras et monasteria ubicumque exstruxit, exempla Hierosolymae caelestis. Qui tam dilectus fuit Chosroi quam Iosephus Pharaoni et amplius, adeo ut propter hanc rem celebrer esset in utroque regno, Persarum videlicet et Romanorum. Ferunt Yazdīn hunc quotidie a mane ad posterum mane mille stateres mittere solitum ad regem.
15

Morum sanctitate ea aetate floruerunt Mār Bābhay montis Izalae, qui post Rabban Mār Abrahamum urbis Kaškar hoc monasterium prosperavit; permulti laboriosi fratres ex eo monasterio prodierunt, videlicet Mār Jacob monasterii Bēth ‘Ābhē fundator, Mār ‘Elias qui
20 monasterium in ripa Tigridis ad Hesnā ‘Ebhrāyā exstruxit, Mār Bābhay filius Nisibenorum. Vir ille sanctus (*Bābhay Izalae*) omnia quae possidebat reliquit, atque ut anachoreta ad monasterium Mār Abrahami ascendit; postremo inde exiit, profectus; monasterium ipse quoque fundavit in viciniis eiusdem monasterii. Permulti fratres eo domicilium transtulerunt; et quamquam vir erat in civili societate illustris, maluit in duris operibus sanctitatis versari; eius autem vitae mores verbis superiores sunt. Quae cum comperisset Yazdīn, visendi gratia ad eum perrexit; et vitam omnem asceticam et corpus mortuum conspicientem Yazdīn et stantem, dimisit vir
30 ille sanctus. Aliquanto post Yazdīn ei attulit crucem auream permultos hyacinthos et simaragdos pretiosissimos infixos habentem, in cuius media parte fragmentum ligni dominicae crucis Servatoris nostri positum erat, cum aliis rebus ad exornandum eius monasterium. Satanas vero rixae amator iurgia multa magnasque contentiones
35 excitavit inter duas illas firmissimas religionis turres, duo Bābhay, nec conquievit aut desiit usque ad finem agonis, *vitae asceticae*, eorum. Asseclae, *monachi*, Mār Bābhay magni (*maioris*) nemini permittebant ut in suum monasterium intraret, quin anathema diceret in eximium Mār Bābhay nisibenum quem Bābhay parvum (*minorem*)

cognominaverunt. Breviter hāec attigimus, sole enim magis perspicui et clari mores eorum, et scripta multa quae eos habent auctores testimonium dicunt de eorum *recta* confessione et puritate quae praediti erant. Scripsit autem Mār Bābhay magnus (*maior*) libros multos, disputationes atque interpretationes. Scripsit vero etiam sanctus Mār Bābhay nisibenus libros de moribus anachoretarum, qui auditores admiratione imbuunt, necnon homilias de poenitentia, quas adstricta oratione conscripsit.

- * p. 25. Post haec Chosroes copias collegit, et ditionem Romanorum ingressus, duo summos duces creavit quos occidentem versus misit. 10
Hi subegerunt Maridem (Mardē), Amidam (Amed), Mayfarqēt et Edessam, et ponte Euphratī imposito, flumen traiecerunt ex adverso urbis Mabbog. Alter ex ducibus, cui nomen erat Sahrbarāz, Hierosolymam cito petiit et multam operam dedit ut *incolae* sibi portas aperirent, sed facere recusaverunt; quare bellum instruxit et aggere 15
aedificato, murum *arietibus* perforavit atque urbem ingressus, episcopum et primores urbis apprehendit, vexavitque propter Lignum Crucis resque in thesauro adservatas. Cum autem vis Domini Romanos coram Persis perrupisset, eo quod sanguinem purum Mauricii imperatoris et filiorum effudissent, nullum locum absconditum reliquit Deus, quin ipsis manifestaretur. Lignum Crucis in horto olitorio positum atque absconditum ipsis commonstratum est, qui multis capsis fabricatis, *Lignum* cum multis vasis et rebus magni pretii miserunt ad Chosroem. Quae *supellex* cum ad Yazdīn pervenit, festum solemne celebravit, et regis concessu, parte 25
ex eo *Ligno* sibi sumpta, ipsum *Lignum* misit ad regem, qui honoris causa cum sacris vasis in aerarium novum quod Ctesiphonte aedificaverat, rettulit.

- Tunc copiae Persarum obsederunt Alexandriam quae moenibus circumcluditur et Nili aquis circumdatur et portas habet firmissimas; quam *urbem* Alexander, suasore Aristotele magistro, fundavit. Diuturnum tempus *Persae urbem* oppugnaverunt neque capere potuerunt; tunc exiit ad eos quidam nomine Petrus, qui inde a pueritia e regione Qatār Alexandriam venerat, ut philosophiae studio operam daret; hic Persarum duci pollicitus est se ipsi urbem traditurum. 35
* p. 26. Hic autem Petrus olim in tabulario urbis in calce libri cuiusdam scriptum invenit hoc exemplo: «quo tempore angustiae contra Alexandriam surgent, a porta occidentali quae ad mare respicit capietur.» Itaque se paraverunt Persae, et naviculis piscatoriis sumptis

insederunt et multo mane et adhuc in tenebris, galeris¹ piscatoriis tecti, piscatoribus admixti urbem ingressi sunt et portarum custodibus necatis, *portas* ipsas sociis patefecerunt, et Chosrois victoriam supra moenia renuntiarunt. Metu perterriti sunt omnes, et naves
5 multas quibus thesauri ecclesiae et primorum *urbis*, ut mari in tutum transferrentur, impositi fuerant, ventus rapuit et ad castra Persarum detulit; qui *thesauri* missi sunt ad Chosroem cum clavibus urbis. Simul ac nuncius claves ferens pervenit ad Yazdīn, eadem nocte claves aureas pro ipsis confecit, et ad regem misit, quo regis
10 favorem sibi magis conciliaret. Hierosolyma vero expugnata, Iudaei nostrum osores omnibus templis qui in ea erant ignem iniecerunt; per hoc incendium aedes etiam Resurrectionis (*Anastasis*) periit, a Constantino et Helena exstructa et marmoribus et musivo opere pretiosissimo exornata. Quin etiam ducem Persarum adierunt filii
15 crucifixorum, *Iudaei*, aientes omne aurum et argentum et thesauros Hierosolymae sub sepulcro Iesu posita esse; machinabantur scilicet locum sepulcri delere. Et cum *dux* potestatem eis fecisset et in altitudinem trium fere cubitorum circa ipsum *sepulcrum* effodissent, arcam invenerunt inscriptam his verbis: « haec est arca
20 Iosephi consiliorum ministri (*βουλευτής*) qui sepulturam dedit corpori Iesu. » Dux autem exercitus, machinationibus Iudaeorum compertis, aspere eos expulit. De qua re certior factus Yazdīn regem edocuit, qui opes Iudaeorum adimi, ipsosque crucibus adfigi iussit. Ad corpus *autem Iosephi quod attinet, praeceperat Iosephus ante
25 quam moreretur, ut ad latus sepulcri Domini nostri deponeretur. Deinde Yazdīn veniam a rege petiit templa Hierosolymae reficiendi, et pecuniae summa haud parva missa, omnibus ornamentis renovavit; ecclesias quoque et monasteria ubique exstruxit.

Cum dux exercitus Persarum audivisset multas divitias Lyddae
30 quoque in aede s. Georgii reperiri, permultos ex militibus misit, qui tamen divina vi impediti, *templum* ingredi non potuerunt. Postremo ipse dux animo valde irato ivit, et cum ad portam aedis pervenisset, equum *calcaribus* concitavit ut per vim ingrederetur; sed pedes equi solo haeserunt ita ut neque ante progredi nec retro

¹ Verbum **גלרין** quod frustra in lexicis quaeras (habet Brockelmann, sed hunc tantummodo locum laudat), ita interpretatur Nöld. componens cum talm. **גלרין**; recte, ut censeo; piscatores enim et navicularii Aegyptii propriis et peculiaribus galeris caput sibi operiebant, quibus facile a ceteris hominibus internosci poterant.

cedere posset. *Qua re ostendit Deus, quod quamquam ei permiserat Hierosolymam intrare, non tamen hoc factum fuisset quod imbecilla esset Eius vis, sed ut Romanos corripere negantes Chosroem Hierosolyma potiri posse. Dux Persarum* vovit se rem ex argento facturum quae similitudinem templi s. Georgii referret, si sospes evasisset; 5 quod reapse praestitit, et usque ad nostrum tempus mirifica haec res in eo templo pendet.

Post haec cum Chosroes in Dasqarthā dhē Malkā (*Pago Regis*) commoraretur, collegit Heraclius imperator copias multas et contra eum venit; conturbatus est Chosroes coram eo, et in magno 10 metu versabatur. Heraclius regionem septentrionalem nactus, totam pessumdedit et vastavit, captivosque inde abduxit. Cum prope accessisset ad Dasqarthā, fugit Chosroes eius adspectum et perrexit Māhōzē. Fama fert *Chosroem* cum fugam e Dasqarthā capessere statuisset, audivisse sonum tintinnabuli lignei; qua re pertur- 15

p. 28. batus lumbum percussit, *et venter ei solutus est. Ait illi Širīn: «ne timeas, o deus!» cui ille: «qui sim deus, quem ecce presbyter persequatur?» Haec locutus est quia Heraclium audiverat dignitatem sacerdotii suscepisse; iuravit autem si victoriam adeptus fuisset nullam ecclesiam neque tintinnabulum ligneum in tota sua ditione 20 relicturum. Terror autem et pavor qui ex sono tintinnabuli in eum inciderat, inde ortus quod putabat Romanos esse qui tintinnabula ligneā secum portarent, iam iam ad Dasqarthā devenientes. *Heraclius* omnem gazam regiam asportavit, captivos abduxit et loca multa depopulatus retro cessit. 25

Post haec plures ex numero militum desciverunt a Chosroe; Šamṭā autem filius Yazdīn et Nēhormizd, exsurgentes, regem crearunt Šērōy filium Chosrois, multis copiis circa eum collectis. Quae cum audivisset Chosroes, angoribus pressus est et letales dolores in ipsum inciderunt; et relicto regno noctu aufugit una 30 cum duobus pueris ex eius famulis, qui se comites adiunxerant. Fugientes se in horto regio abdiderunt, et cum vidisset copias inimicas iam eum assecutas, ad invicem flebant, ipse et pueri. *Rex* manum porrexit in saepem, ut hortum ultra praetergrederetur et aufugeret, sed prae metu praetergredi non valuit. Quare captus est 35 et adductus atque custodiae mandatus, in domo viri cuiusdam cui nomen erat Mihraspend; panis ei suppeditabatur quantus vitam eius sustentaret. Tunc Šamṭā et Nēhormizd a rege Šērōy filio Chosrois veniam petierunt Chosroem occidendi; quod cum eis

permisisset ad Chosroem ingressi sunt, quo loco custodiebatur. Šamṭā gladium sustulit eum percussurus; tunc contra flens Chosroes ait: «quid in te peccavi qui me neces?» neque eum Šamṭā percussit, sed Nēhormizd securi percussit supra humerum, atque ictum supra
 5 alterum *humerum* iteravit. Funus ei fecit Šērōy filius, *et in sepul- *p. 29.
 crum regium inlatus est. Haec Šamṭā patravit, quod Yazdīn patre mortuo, Chosroes eius domum diripisset et uxorem *Yazdīn* multo cruciatu affecisset; Nēhormizd vero quod eius patrem interemis-
 set. Regnavit autem Chosroes filius Hormizdae triginta et octo
 10 annos.

Regnante Šērōy eius filio in pace et tranquillitate omnes Christiani vixerunt. Primores vero regis una cum Šamṭā, dolis instructis omnes filios Chosrois necaverunt, inter quos etiam Merdānšāh filium Širīn. Postea accusatus est Šamṭā coram eo Šērōy quod re-
 15 gnum occupare vellet; quare misit *rex* qui adducerent et in carce-
 rem coniecit. Tunc fuga se eripuit Šamṭā, quem *tamen* insecuti inve-
 nerunt in urbe Hērthā Arabum (*Hira*); rex dexteram eius truncavit
 eumque in carcerem dedit.

Ecclesiae caput creatus est Īšō‘yabḥ, Gēdhālā oriundus, qui cum
 20 prima aetate uxorem duxisset non ideo impeditus est quominus
 episcopus crearetur urbis Balad; postremo ad munus catholici pro-
 motus est; erat autem omnibus animi virtutibus exornatus.

Šērōy quandoquidem tempora aestiva aderant, ut fert mos re-
 gum, in Mediam profectus est; tunc viscerum doloribus correp-
 25 tus, in itinere mortuus est; regnaverat autem octo menses.

Tunc ei regem suffecerunt Ardašīr filium eius et Anzoy romanae, quamquam adhuc puer erat parvus. Sed quidam e ducibus Persarum, Heraclio imperatori addictus, nomine Feruhān, de regno Ardašīr pueri certior factus, copias Romanorum et Persarum instruxit,
 30 Māhōzē urbem petiit, et exercitu Persarum profligato, ingressus est urbem et necavit Ardašīr *regem*; Šamṭā filium Yazdīn e carcere educ-
 tum, ante portam ecclesiae Bēth Nargos cruci adfixit, quod olim filiam *huius ducis *Feruhān* conviciis affecisset. Romanos autem qui *p. 30.
 eum comitati fuerant, dimisit, qui ad Heraclium iverunt, et una
 35 cum eis misit ad Heraclium Lignum Crucis dominicae quod Hiero-
 solyma retulerant et in aerario Persarum depositum erat, cum donis permultis sine fine. Regnavit autem Ardašīr annum unum et menses sex; Feruhān iste, dux exercitus, qui Ardašīr necavit, regnavit quadraginta dies. Quem olim Māhōze egressum quidam

ex eius heroibus hasta percussit a tergo, et mortuus et ab omnibus protritus est.

Regem sibi crearunt Persae Bōrān uxorem Šērōy, quae cum ad regnum pervenisset, misit prudenter Mār Īšō'yabh catholicum ad Heraclium, pacis cum eo ineundae gratia. Eum *catholicum* comitabantur Cyriacus nisibenus nec non Gabriel urbis Karkhā Garamaeorum et Mārūthā urbis Gustrā. Perquam comiter ab Heraclio imperatore excepti sunt, qui eis in rebus omnibus quas petierunt morem gessit. Bōrān uxor Šērōy, quae in Persas dominationem habuit, postremo suffocatione obiit. 10

Regem crearunt in urbe Ištakhr Yezdegerd, regia stirpe oriundum, sub quo regnum Persarum finem cepit. Itinere facto venit ille in urbem Māhōzē et ducem exercitus sibi creavit nomine Rušām. Tunc contra eos incursum filiorum Ismaelis effecit Deus, *innumerorum* ut arena in littore maris. Quorum rector fuit Muhammad, neque moenia 15 aut portae eis obsistere poterant, neque arma aut scuta, atque tota terra Persarum potiti sunt. Yezdegerd quidem innumeras copias in eos misit, quas tamen Arabes profligarunt et Rušām ipsum necaverunt. Yezdegerd moeniis Māhōzē inclusum se tenuit, sed
* p. 31. postremo fuga sibi salutem petiit, * profectus ad terras Huzitarum et 20 Marwanorum, atque ibi vita excessit. Arabes Māhōzē et omnibus locis potiti sunt; devenerunt etiam in regionem Romanorum et loca omnia Syriae diripuerunt et depopulati sunt. Misit in eos Heraclius imperator Romanorum milites quorum plus quam centum millia Arabes necaverunt. Īšō'yabh autem catholicus cum vidisset Māhōzē 25 ab Arabibus devastatam, et portas ad urbem 'Aqōlā delatas, et qui in urbe remansissent fame macerari, abiens sedem et domicilium habuit in Bēth Garmay (*Garamaea*) in urbe Karkhā.

Cyriacus nisibenus obiit et Nisibeni propter odium quod in eum gerebant, discipulos eius criminati sunt apud principem urbis, 30 qui eos in carcerem coniecit; et cella, *domicilium* Cyriaci direpta est, simulque gaza sedis metropolitanae Nisibis. In cella Cyriaci vestes (*vel* vasa), et tunicae multae linteae (?) et sericae, et ephippia aurea, quae discipulorum Christi non sunt, inventa fuerunt. Tunc Mār Īšō'yabh catholicus Baršaumā interpretem urbis Hērthā arcessivit 35 et metropolitam constituit in monasterio s. Sergii extra urbem *Nisibim*, ut pacem *Nisibeni* cum eo inirent et *libenter* exciperent, sed illi facere renuerunt.

Patriarchatum rexit Mār Īšō'yabh octodecim annos atque eius

corpus depositum est in martyrio ecclesiae urbis Karkhā Garamaeorum. Mār Emmeh constitutus est patriarcha in ecclesia; erat hic regione Arzon pago Qozimar ortus, creatus fuerat metropolita urbis Lāpāt et habitum, *monasterialem induerat in monasterio Mār

- 5 Abrahāmi Izalae, multa laude celebratus dum fuit monachus et metropolita. Ex quo tempore vero super candelabro patriarchatus positus est, ab omnibus Ismaelitarum rectoribus in honore habitus est.

- Aiunt autem pagum esse inter Māhōzē et Hērthā positum, Māthā-
 10 masyā appellatum, quem totum Iudaei obtinebant. Cum olim scholasticus quidam eadem transiret, quidam ex filiis crucifixorum eum adprehendit, in suam domum rapuit diuque captivum retinuit, molam versantem. Tunc iussu regis, homo quidam christianus in eum pagum missus est ad negotium quoddam expediendum; qui
 15 Deo providente in ea ipsa domo devertit. Simul ac scholasticus eum conspexit, ingemuit, quare homo *ille* christianus herum adprehendit, qui ei omnem veritatem manifestavit, addens si culpam ignovisset, thesaurum eximium se ei patefacturum; et locum in sua domo monstravit, ubi deposita erant corpora sanctorum pue-
 20 rorum Hānaniae nempe et sociorum. Rem huius scholastici providit Deus, ut thesaurus corporum sanctorum *puerorum* detegeretur. Nar- rant olim *catholico* Mār Emmeh Māhōzē profecto et Hērthā urbem petenti, accidisse ut in eo pago pernoctaret et propter timorem *quem in animis excitabat*, magno honore exceptus esset *ab incolis*
 25 *Iudaeis*.

- Exstruxit autem Mār Emmeh ecclesiam monasterii s. Sergi urbis Mabhrakhthā incendio consumptam, et variis diversisque ornamentis exornavit; multum autem excellebat hic antistes eximia virtute. Ad Bēth Lāpāt vero, unctum misit pastorem Sergium episcopum
 30 Nēhargūl, virum eximium ac iustum. Nisibin quoque perrexit Mār Emmeh ut incolas cum metropolita reconciliaret, sed non paruerunt. *Quare Isaacum episcopum urbis Arzon arcessivit et super
 eos constituit, virum castum et eximium, qui per totam vitam impensis Ecclesiae nisibenae non est altus, neque eius opibus usus
 35 est, sed sibi suisque discipulis quae ad vitam necessaria essent e patria adferenda curabat.

Illa aetate e pago cui nomen est Pallughthā, *nempe* quo loco aquae Euphratis ad terras irrigandas dividuntur, prodiit homo quidam iudaeus, Bēth Aramāyē oriundus, asserens Messiam adve-

nisse; ille apud se colluviem textorum, tonsorum¹ et fullonum collegit ad quattuor centum homines, qui tres aedes sacras incendio deleverunt et moderatorem eius regionis necaverunt. Tunc vero exercitus ex urbe 'Aqōlā supervenit, eosque trucidavit cum uxoribus et filiis; princeps (*caput*) autem cruci suffixus est in ipso suo pago. 5

Item deprehensi sunt Manichaei in regione Behqawādh, in pago Šaṭrū appellato. Hos autem ferunt domi loco subterraneo includere solitos hominem ab ineunte anno, omnia ei edenda per totum annum suppeditantes quae ipse appeteret; tum denique eum occidere, hostiam daemonibus, et per eius caput divinationes et artes magicas toto anno tractare; singulos vero quotannis mactare. *Ferunt* etiam adferre solitos virginem intactam quacum omnes concumbebant, infantem autem qui ex ea nasceretur statim coquere donec caro et ossa veluti oleum fierent, tum in pistillo tundere et farina indita parvas placentas inde parantes conficere; tunc singulis sibi coniunctis singulam placentam comedendam dare, atque ita fieri ut numquam in posterum Manetem renegaturi essent. Verumtamen Dei consilio deprehensi sunt omnes, ope scholastici cuiusdam quem arripere volebant, sed ex eorum manibus evasit; crucibus autem suffixi sunt una cum meretricibus quas inclusas tenebant et quibuscum moechabantur; erant autem numero ad septuaginta. 10 15 20

* P. 34.

Mār Emmeh, tres annos et sex menses patriarchatu perfunctus, mortuus est; corpus eius depositum est in monasterio s. Sergii urbis Mabhrakhthā. 25

Claruerunt ea aetate metropolitae et episcopi hi: Mār Sabhrīšō' urbis Karkhā, oleribus tantum per totam vitam vesci solitus; Isaacus nisibenus, Sabhrīšō' urbis Hērthā, Yazdpanāh urbis Kaškar, Aristos urbis Nēhargūl, Moses urbis Ninive, Iohannes regionis fluviorum Zābh, Sabhrīšō' urbis Ṭrihān, Sergius urbis Bēth Lapāṭ. 30

Elias autem metropolita urbis Marū (*Merw*) permultos e Turcis aliisque gentibus ad fidem convertit; Marū autem flumen est de cuius nomine urbs et regio nomen acceperunt. Aiunt intra moenia ad xii parasangas se extendere, et intra murum exterioriorem esse urbes et oppida multa, grani et hordei campos, hortos et *παράδεισους*. Exstructa fuit ab Alexandro filio Philippi, qui eam Alexandriam 35

¹ Si emendationem Hoffm. probamus, vertend. «tapetum textoribus».

nominavit; *Alexander* cum multas gentes in oriente subegisset in deditionem redeisset; itinere facto in patriam reversurus, ad Euphratem fluvium, loco qui Bāgniḡyā¹ appellatur, in regione baby-
 5 lonica, a servis veneno mortifero occisus est; regnaverat autem annos duodecim et menses sex. De Elia isto metropolita urbis Marū
 narrant haec: cum peragraret loca quae ad fines exteriores ex in-
 teriore parte sunt, regulus quidam ei obviam fuit qui ad bellum
 cum alio rege gerendum iter faciebat. A quo cum multum expe-
 10 tisset Elias ut bello desisteret, respondit ille se Dei eius, *Eliae*,
 cultum suscepturum, dummodo Elias miracula ostenderet, qualia
 sacerdotes deorum quos ipse colebat ostendebant. Iussu autem reguli, * p. 35.
 sacerdotes daemonum cultores qui eum comitabantur, daemones
 quibus serviebant invocaverunt, et confestim aer obscuratus est nubi-
 bus, dum venti et tonitrua et fulgura sine intermissione ingruunt.
 15 Tunc divina vi commotus Elias caelesti cruce se signavit, et quam
 daemones rebelles congesserant hallucinationem cohibuit, quae
 subito omnino evanuit. Tunc regulus, visis quae sanctus Elias pa-
 traverat, pronus veneratus est, et cum suo comitatu fidem *christia-*
nam amplexus est. Ad flumen quoddam eos deduxit *Elias*, atque ad
 20 unum baptizavit; tum sacerdotibus et diaconis constitutis in suam
 regionem reversus est.

Regnavit autem Seleucus triginta duo annos et fabricavit Antio-
 chiam et Laodiceam, Seleuciam et Apamaeam, et Edessam quae est
 'Orhāy, et Beroeam quae est Ḥalab. Babylon autem haec quae ho-
 25 die ita vocatur, a Semiramide fabricata est; Babylon vero antiquior
 sita est quo loco turris fabricata fuit. Ninus filius Beli fabricavit
 'Arakh quae est 'Orhāy, et Akkar (Akkad) quae est Nisibis, Kalyā
 (Kalnā) quae est Ctesiphon, Kālāḥ quae est Ḥaṭrē roṯ Sanatrūg;
 Niniven quoque et Rehobot ipse aedificavit.

30 Hoc tempore quod supra diximus, Arabes, omni regione Per-
 sarum et Romanorum² subacta, effusi sunt et regionem quoque
 Huzitarum intrarunt, urbesque omnes munitas subegerunt, h. est
 Bēth Lāpāt, Karkhā dhē Lēdān, Šūsān arcem; tantum Šūs et Šōštrē
 remanserunt urbes munitissimae, neque ullus remansit e Persis qui
 35 Arabibus resisteret, nisi rex Yezdegerd et quidam ex eius ducibus
 nomine Hormizdān medus, qui copias collegerat et Šūs et Šōštrē
 occupaverat; Šōštrē autem haec est habitatu spatiosa, * et magnis flu- * p. 36.

¹ Bēniḡyā fortasse legendum (N.). — ² Textus habet « Aramaeorum ».

viis et canalibus, quibus quasi fossa ex omni parte circumdatur,
munitissima. Unus ex his *canalibus* Adrahšīragān (*Ardahšīr.*) vocatur
de nomine Adrahšīr (*Ardah.*) qui eum effodit; alter qui *urbem* inter-
fluit vocatur Samīrām, de nomine reginae; tertius autem Dārāya- 5
gān, de nomine Darii. Horum omnium maximus est torrens copiosus
qui de montibus septentrionalibus devolvitur. Tunc contra Hormiz-
dān medum ascendit dux quidam Arabum Abū Mūsā cognominatus,
qui urbem Bašra, Arabum domicilium aedificavit, quo loco Tigris
in mare magnum influit, inter terram cultam et desertum, quem- 10
admodum Sa'd b. [Abū] Waqqāš quoque urbem 'Aqōlā aedifica-
vit, alterum domicilium Arabum, « Kūfā » appellatam propter sinum
(*Kēf fūthā*) Euphratis. Quo tempore Abū Mūsā contra Hormizdān
perrexit, iste Hormizdān caussas confinxit ut illum a bello secum
gerendo deterreret, donec sibi exercitum collegisset; quare ad Abū
Mūsā misit ut captivis abducendis et vastationibus absisteret, tri- 15
butum se daturum pollicitus quodcumque sibi imposituri essent.
Atque ita manserunt duos annos; tunc Hormizdān moeniis *munitis-*
simis fisus, pacem quae inter eos erat rupit, atque homines qui
legationes inter eos obibant occidit, e quorum numero fuit Geor-
gius episcopus *urbis* Ulay; Abrahamum vero metropolitam Porāth in 20
custodiam coniecit; tum copias multas contra Arabes misit quas
tamen cunctas Arabes deleverunt. Quare Arabes *properarunt*
Šūs obsidione stringere, eaque post paucos dies in deditionem sub-
acta, spectatissimum quemque ex iis qui in urbe aderant necave-
runt. Tum domo in ea *urbe* sita, quae domus s. Danielis nuncupatur, 25
occupata, thesaurum ibi inclusum surripuerunt, qui regum iussu
inde a temporibus Cyri et Darii servabatur. Arcam vero argenteam
in qua depositum erat corpus aromatibus conditum, sive Danielis,
p. 37. ut multi dicunt, sive Darii regis, ut alii asserunt, diffregerunt atque
abstulerunt. Šōštrē quoque urbem obsidione cinxerunt et per bien- 30
nium ut expugnarent certaverunt. Tunc homo quidam Qaṭar oriun-
dus et eius *urbis* Šōštrē accola, alteri consociatus cuius domus supra
moenia sita erat, coniurationem inierunt ambo, et cum Arabes
adiissent, polliciti sunt se eos in urbem introducturos, dummodo
tertiam partem praedae urbis dedissent; pactione inter se facta, 35
foveas intra moenia sub muro effoderunt, atque Arabes intro-
duxerunt qui Šōštrē subegerunt, sanguinem veluti aquam in ea
effundentes et interpretem urbis, nec non episcopum *urbis* Hormizd-
Ardašīr, cum ceteris scholasticis, presbyteris et diaconis necave-

runt, eorum sanguine in sanctuario effuso; Hormizdān vero vivum deprehenderunt.

- Post haec prodiit quidam ex Arabibus, nomine Khāled, qui occidentem versus perrexit, regiones et urbes occupans usque ad 'Arabh.
- 5 Heraclius imperator Romanorum, his rebus compertis, magnum exercitum in eos misit, cuius dux nominabatur Sacellarius (Σακελλάριος); sed ab Arabibus devicti sunt, qui plus quam centum millia Romanorum et ducem interemerunt. Išō'dadh quoque Hērthā urbis episcopum ibi, in urbe Šōstrē, degentem apud 'Abd Maših,
- 10 qui legationis officio inter Arabes et Romanos fungebatur, necaverunt; potiti sunt autem Arabes tota regione Syriae et Palaestinae. Aegyptum quoque ingredi erat in animo, sed non valuerunt; custodiebantur enim fines exercitus magno et vi, a patriarcha Alexandrino, locis quoque quibus *hostes* in regionem ingredi aut egredi possent
- 15 praecclusis, et exstructis in ripa Nili per omnem regionem muris, quorum altitudine coerciti Arabes ingredi et occupare Aegyptum, Thebaidem et Africam *provinciam* aegre potuerunt. Heraclius imperator, dolore oppressus, quod Romani profligati essent, ad urbem *p. 38. regiam perrexit, et morbo correptus, mortuus est; regnaverat autem
- 20 cum filio viginti et octo annos.

- Verumtamen victoria filiorum Ismaelis qui duo illa regna munita vicerunt et subegerunt, a Deo fuit qui tamen eos Constantinōpoli potiri usque adhuc non sivit; quamobrem victoria est ei *Deo, non Arabibus* tribuenda. De tholo autem Abrahami quid sit nihil
- 25 invenimus, nisi quod cum beatus Abraham divitiis abundaret et simul longius discedere vellet ab invidia Cananaeorum, maluit in locis longinquis et late patentibus deserti habitare; atque, utpote qui in tentoriis commoraretur, ad Deum adorandum et hostias offerendas locum illum aedificavit, atque ex eo, qualiscumque fuit, hic
- 30 qui nunc est cognomen sumpsit; quia una cum stirpis progenie loci quoque memoria servata est. Nihil autem novum faciunt Arabes dum ibi *Deum* adorant, verum ab omni antiquitate usitatum, utpote qui honorem tribuant patri, suae gentis capiti. Urbs quoque Hașor quam caput regnorum S. Scriptura appellat, ad Arabes pertinet, et
- 35 Medina appellata est de nomine Midyan quarti filii Abrahami, quem a Cetura susceperat; quae urbs Yathrib quoque nominatur. *Arabum sunt* Dūmat Gandal et regio Hagaraeorum (*Hagar*) aquis abundans et palmis atque solidis aedificiis. *His rebus* pariter affluit regio Hațtā (*Atta*) ad littus maris sita, prope insulas Qațar; densa est

variis diversisque plantis. Huic similis est regio Mazūn, quae pariter in ora maritima sita est et in amplius quam centum parasangas se extendit; et regio Yamāma in medio deserto sita, et regio Tāwāf * p. 39. (*Taif?*), nec non Hērthā ſurbs in qua Mundar rex sedem habuit, cognominatus Ganbarā, qui sextus est ordine ex quo initium 5 ceperunt reges Ismaelitae.

FINEM HIC CAPIUNT NONNULLAE RERUM NOTITIAE
EX HISTORIA ECCLESIASTICA DEPROMPTAE.
